Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ◆ 4 сентябрь 1968 йил, чоршанба ◆ № 207 (14.069). ◆ Баҳоси 2 тийин.

Беш йиллик вахтасида

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОНДА ДЕФОЛИАЦИЯ БОШЛАНДИ

НУКУС, («Совет Ўзбекистони» мухбири). Ўзбекистоннинг шимолий районн Қорақалпоғистон Автоном Республикаси колхоз, совхозларида дефолиация ўтган йилгидан бир ҳафта олдин бошлаб юборилди. Дастлабки куни Шуманай районидаги Киров номли совхозда 624 гектар, «Шуманай» совхозида 240 гектар, Аяберган Мусаев номли совхозда 200 гектар, «Тошкент» совхозида 220 гектар ердаги ғўза баргига дори сепилди.

Шу кунларда ғўза баргларини дорилашда 12 самолёт ишлаб турибди. Уларнинг сони 47 тага етказилади. Самолёт ёрдамида биринчи марта 90 минг гектар, иккинчи марта 50 минг гектар майдондаги ғўза дефолиация қилинади.

Қорақалпоғистон Автоном Республикаси пахтакорлари машина теримини барвақт бошлаб юбориш мақсадида дефолиацияни тез ва сифатли ўтказиш учун барча резерв ва имкониятларни ишга солмоқдалар.

Р. ЕШИМБЕТОВ.

СУТ БУЛОҒИ

БУХОРО («Совет Ўзбекистони» мухбири). Қоракўл районидаги «Шарқ юлдузи» колхози сут-товар фермасининг аҳил коллективи доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига меҳнат вахтасида туриб ишлаб, катта ғалабага эришди. Хўжалик чорвадорлари давлатга 175 тоннадан ортиқ серқаймоқ сут топшириб, маррани муддатидан илгари эгалладилар.

«Коммунизм» колхозини Ғиждувоннинг сут булоғи дейишади. Дарҳақиқат хўжалик сут-товар фермаси йиллик сут тайёрлаш давлат планини районда биринчи бўлиб бажарди. Бу ерда ҳар бош соғин сигирдан ўртача 1600 литрдан серқаймоқ сут соғиб олинди.

Ҳар икки хўжаликда пландан ташқари давлатга сут топшириш давом этмоқда.

Т. НАЗИРОВ.

Ҳосил йиғим-теримига Бухоро областида биринчи бўлиб киришган Қоракўл районининг хўжаликларида терим суръати кун сайин кучайтириляпти. Район хўжаликлари давлатга кун сайин кўпроқ пахта топширяпти. «Москва» колхозининг О. Ҳасанов бошлиқ бригадаси аъзолари барча етиштирилган хосилни тез ва нобуд қилмай йиғиб-териб олиш ва давлатга топшириш учун интилишяпти. Юқоридаги суратда бригаданинг илғор теримчиси Норгул Олтибоева. Бу чевар қиз ҳар куни хирмонга 200 килограммдан ошириб «оқ олтин» териб тўкяпти. Чапдаги суратда: Қўшкўпир районидаги Калинин номли колхознинг У. Ҳасанов бошлиқ бригадаси аъзолари силос учун экилган маккажўхоридан мўл ҳосил етиштирдилар. Бу ерда ҳар гектар ердан 500 центнердан кўкпоя ўриб олиняпти.

А. Усмонов ва К. Отаев фотолари. (ЎзТАГ фотохроникаси).

ПЛАНДАН ТАШҚАРИ 13.000 ТОННА

Сим орқали навбатдаги суҳбат

РЕДАКЦИЯ—ПАЙАРИҚ

Пайариқ бундан 3-4 йил илгари фақат Самарқанд областидагина эмас, балки республикада ҳам қолоқ, камҳосилли районлардан ҳисобланарди. Кейинги йилларда район қаддини ростлаб олди. Ҳосилдорлик ва ялпи ҳосил анча ошди. Давлат плани ва олинган мажбуриятлар тўла-тўкис бажариляпти. Ҳозир ҳаммани, жумладан редакцияни ҳам бу йирик пахтакор район деҳқонларининг бу йилги режалари ва амалий ишлари қизиқтиряпти. Редакция район партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ А. Мелиев билан сим орқали ўтказилган суҳбатда дастлаб шу саволга жавоб беришни сўради.

— Районимизнинг, — деди ўртоқ А. Мелиев, — юки оғир. План бўйича 57.000 тонна пахта беришимиз керак. Деҳқонларимиз эса йил бошида 65.000 тонна пахта етиштириш ва давлатга сотиш мажбуриятини олишган эди. Бу осон гап эмас. Лекин улар берган ваъдаларининг устидан чиқиш мақсадида жуда кўп куч-ғайрат сарфлашди. Гарчи табиий офат юз берганлиги сабабли бир неча минг гектар майдонда қайта чигит экишга тўғри келган бўлса ҳам, агротехника тадбирлари мукаммал амалга оширилганлиги, ғўза сифатли парвариш қилинганлиги туфайли мўл ҳосил етиштирилди. Айниқса, пахтакорларимиз чигит қайта экилган майдонлардаги экинни нормал ривожлантиришга ва ана шу майдонларда ҳам мўлжалдаги ҳосилни тўплашга алоҳида эътибор бердилар.

Яқинда барча хўжаликларда апробация ўтказилди. Мавжуд 25.700 гектар майдоннинг ҳар гектарида 86.000 тупдан кўчат борлиги ва ҳар туп ғўзада 7-8 тадан тўк кўсак ҳосил қилинганлиги аниқланди. Бироқ, шунга қарамай колхоз ва совхозларда ғўза парвариши тўхтатилгани йўқ. Қатор ораларига оз миқдордаги сувни югуртириб, кетидан дарҳол культивация қилиняпти. Ҳозир район хўжаликларида 310 та трактор культиватори тўхтовсиз ишлаб турибди. Культивация ҳосил йиғим-терими бошлангунгача давом эттирилади.

Редакция — шундай қилиб ҳозир тўпланган ҳосил олинган мажбуриятни қоплайдими?

А. Мелиев — дарвоқе, бу ҳақда аниқроқ гапириш керак. Апробациядан кейин пахтакорларимиз тўпланган ҳосилни чамалаб кўришди. У мўлжалдагидан анча зиёд. Агар у ўз вақтида нобуд қилмай йиғиб-териб олинса, мажбуриятни анча ошириб бажариш мумкин. Шунга асосан **районимиз пахтакорлари ўзларининг дастлабки мажбуриятларини қайта кўриб чиқдилар ва давлатга йил бошида ваъда қилинганидек, 65.000 тонна эмас, балки 70.000 тонна пахта сотиш ҳақида сўз бердилар. Шунда ҳар гектар ернинг ҳосилдорлиги 27 центнерга етади, ялпи ҳосил эса бултургига нисбатан 15.600 тонна, бу йил планда белгиланганига нисбатан эса 13.000 тонна ошади.**

Редакция — пайариқликларнинг бу ташаббуси ибратли, уни табриклаш керак. Ўйлаймизки, бошқа районларнинг пахтакорлари ҳам улардан ибрат олишади. Юқорида Сиз, агар етиштирилган мўл ҳосилни ўз вақтида нобуд қилмай йиғиб-териб олинса, мажбуриятни анча ошириб бажариш мумкин, дедингиз. Шу мақсадда нималар қилиняпти, пахта йиғим-теримига қандай тайёргарлик кўриляпти?

А. Мелиев — тўла ишонч билан айтиш мумкинки, мўл ҳосил етиштиришга муваффақ бўлгач пахтакорларимиз ўтган йиллардагидек бу йил ҳам уни қисқа муддатда нобуд қилмай териб олишнинг, давлат плани ва мажбуриятни тўла-тўкис бажаришнинг уддасидан чиқишади. Бунинг учун ҳамма нарса тахт қилиб қўйилди. Биз дастлабки кунданоқ суръатнинг юксак бўлишига, давлатга кун сайин кўпроқ пахта сотиш учун ҳаракат қиламиз. Бу соҳада машина терими жуда катта роль ўйнайди.

Редакция — бу йил машина терими соҳасида ҳам ўзгариш бўладими?

А. Мелиев — ҳа, албатта. Бултур пландаги 19 минг тонна ўрнига 21 минг тонна пахта ёки ялпи ҳосилнинг 32,4 проценти машиналар билан териб олинган эди. Илғор хўжаликлар машина теримини кенгайтириш борасида бундан ҳам яхшироқ натижаларга эришишди. Масалан, «Пайариқ» совхози давлатга топширган 9133 тонна пахтанинг 5.000 тоннасидан кўпроғини ёки ялпи ҳосилнинг 55 процентини, Охунбобоев номли колхоз эса 53 процентини машиналар билан териб олди.

Бу йил механизаторларимиз пландаги 21.000 тонна ўрнига 24.000 тонна пахтани «зангори кема»лар билан териб бериш мажбуриятини олишган эди. Шу мақсадда кўпчилик майдондаги ғўза машинабоп қилиб ўстирилди. Энг муҳими машина теримига ажратилган майдонлардаги экин серҳосил бўлишига эришилди.

Район хўжаликларида бу йил 24 минг гектар майдонда дефолиация ўтказилади. Бу ишга 5 сентябрда киришиб, уни 15 сентябрда тўла тугаллаймиз. Дефолиация даврида хўжаликларда 4 та самолёт ишлайди. Самолётлар қўнадиган жойлар тайёрлаб қўйилди. Етарли миқдордаги дефолиантлар ташиб келтирилди.

Редакция — бу йил район хўжаликларида қанча терим машинаси ишлайди? Улардан қанчаси ремонт қилинди?

А. Мелиев — район хўжаликларида 425 та терим машинаси бор. Бултур ишлатилган 390 та агрегатнинг ремонти тўла тугалланди. Бу йил ҳозиргача 10 та «Ўзбекистон» маркали ва 25 та «ХТ-1,2» маркали янги терим машиналари олинди. Яна 62 та терим агрегати олишимиз керак. Шунда бу йил мавсумда колхоз ва совхозларда 487 та машина ишлайди. Лекин «Ўзсельхозтехника» органлари худди бултургидек бу йил ҳам янги терим машиналари етказиб беришни кечиктиряпти.

Лекин шунга қарамай, механизаторларимиз ҳам йил бошида олган мажбуриятларини қайта қараб чиқишди ва бу йил мавсумда камида 27.000 тонна пахта териб бериш, машина терими ҳажмини бултургига нисбатан 6.000 тонна ошириш ҳақида ваъда беришди.

Шу муносабат билан механик-ҳайдовчилар олган янги мажбуриятнинг айрим ташаббускорлари ҳақида қисқача гапирмоқчиман. Охунбобоев номли колхознинг илғор механик-ҳайдовчиси Р. Сулаймонов бултур «ХТ-1,2» маркали машинада 260 тонна пахта териб область комсомол комитети ва область касаба союзлари Советининг кўчма Қизил байроғини олган ва «Урал» маркали мотоцикль билан мукофотланган эди. Бу йил у «Ўзбекистон» маркали агрегат билан камида 400 тонна пахта териб бермоқчи. Колхоз механизаторлари эса Янгийўл районидаги «Интернационал» ва Бўка районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхозларининг механизаторларидан намуна олиб, ялпи ҳосилнинг 70 процентини «зангори кема»лар бункеридан тўкиш мажбуриятини олишди. «Пайариқ» совхозининг механизаторлари 11 минг тонналик ялпи ҳосилнинг 60 процентини машиналар билан териб бермоқчи. «Ленинизм», «Москва» колхозлари ва бошқа хўжаликларнинг механизаторлари ҳам юксак марраларни кўзлашяпти.

Редакция — механик-ҳайдовчи кадрлар ҳақида ҳам гапириб берсангиз.

А. Мелиев — «Зангори кема»ларни бошқарадиган 650 га яқин механизатор шай бўлиб турибди. Терим агрегатларини икки сменада ишлатиш мақсадида курсларда яна 55 киши ўқитиляпти. Булардан 13 киши бу йил 10-синфни тамомлаган қизлар.

Хулоса қилиб айтганда, деди пировардида ўртоқ А. Мелиев, бу йил районимизда пахта етиштиришни янада кўпайтириш, машина терим ҳажмини кенгайтириш борасида кескин ўзгариш ясалади.

● ЯНГИ МАЖБУРИЯТ 70.000 ТОННА.
● ПЛАНДАН ТАШҚАРИ 13.000 ТОННА.
● МАШИНАЛАР БИЛАН 27.000 ТОННА ПАХТА ТЕРИЛАДИ.
● ИЛҒОР ХЎЖАЛИКЛАРДА ҲОСИЛНИНГ 60-70 ПРОЦЕНТИ МАШИНАЛАРДА ТЕРИБ ОЛИНАДИ.
● 24000 ГЕКТАР МАЙДОНДА ДЕФОЛИАЦИЯ ЎТКАЗИЛАДИ.
● 425 ТА ТЕРИМ МАШИНАСИ, 650 ГА ЯҚИН МЕХАНИК-ҲАЙДОВЧИ ШАЙ БЎЛИБ ТУРИБДИ.

ЎЗБЕКИСТОН ЁЗУВЧИЛАР СОЮЗИ ПРАВЛЕНИЕСИНИНГ ПЛЕНУМИ

Республика Ёзувчилар союзи правлениесининг 3 сентябрда Тошкентда бўлиб ўтган пленумида В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига тайёргарлик кўришда Ўзбекистондаги адабиётшунослик ва танқидчиликнинг аҳволи муҳокама қилинди. Ўзбекистон Ёзувчилар союзи правлениесининг раиси К. Яшин ана шу масала юзасидан доклад қилди.

Юксак партиявийлик, ўзининг бутун фаолиятини партия ва халқ манфаатларига бўйсундира олиш — Совет адабиёти эришган барча муваффақиятларнинг негизидир. Пленум қатнашчилари ана шу ҳақда гапириб, сўнгги йилларда Ўзбекистон адабиёти эришган муваффақиятларда адабиётшунослар ва танқидчиларнинг хизмати ҳам оз эмаслигини айтиб ўтдилар. Ленин юбилейига тайёргарлик кўрилаётган ҳозирги кунларда уларнинг вазифалари катта.

Пленум республика адабиётшунослари, барча ёзувчиларининг диққат-эътиборини Коммунистик партия XXIII съезди қўйган вазифаларни бажаришга, адабий танқидчилик соҳасидаги мавжуд камчиликларга тезроқ барҳам бериш зарурлигига қаратди.

Пленумда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Р. Н. Нишонов нутқ сўзлади.

Пленум ишида Ўзбекистон ССР Министрлар Советн Раисининг ўринбосари С. О. Азимов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бўлим мудири С. Ш. Шермуҳамедов иштирок этдилар. (ЎзТАГ).

БИЗНИНГ АХБОРОТ

ҚУВУРЛАР ЁТҚИЗИЛДИ

Йил сайин обод бўлиб бораётган Фарғона областининг Москва район маркази — Шаҳрихон ўртасидан ўтказилган зовур кўпчиликка ёқмасди. Хунук манзара. Кўмиб ташлашнинг иложи йўқ, чунки зовурга сизувчи ер ости сувлари биноларга зарар етказиши мумкин.

Ободончиликка бағишланган район совети йиғинида бир минг 650 метр узунликдаги зовурга ҳар бири 2 метрли, диаметри 35 сантиметр бўлган махсус қувурлар ётқизишга қарор қилинди. Энди ер ости сувлари ана шу қувурларга сўрилади.

— Лойиҳа бўйича 15 минг кубометрдан ортиқ тупроқ ишлари бажарилиши керак,— дейди қурилиш участкаси бошлиғи И. Сметанкин.— Зовур кўмилгач шаҳар санитария-гигиенаси ва транспорт қатнови яхшиланади.

О. ЖУМАНАЗАРОВ.

СУТ ВА ГЎШТ МАНБАИ

«Ленинизм» колхози Тошкент областидаги йирик хўжаликлардан бири ҳисобланади. Бу йил хўжаликдаги 250 дан зиёд зотли соғин сигирларнинг ҳар биридан уч минг литрдан сут соғиб олиш кўзда тутилган. Колхозда гўшт тайёрлаш ва давлатга сотиш плани биринчи кварталдаёқ бажарилган эди.

— Биз бу йил мавжуд имкониятдан фойдаланиб ем-хашак тайёрлашга катта эътибор бермоқдамиз,— дейди колхоз партия ташкилотининг секретари Ф. Мосланов. — Ҳозирги кунларда колхоз даласидаги жўхоризорларда иш қизғин бормоқда. А. Юсупов, Н. Мирзахолов ва К. Жўраевлар силос бостириш кампаниясини намунали ташкил этиб, фаол меҳнат қилмоқдалар. Хўжалик аъзолари бу йил тўрт минг 500 тоннадан ортиқ силос жамғариб, мўл-кўл сут ва гўшт тайёрлашга ҳозирланмоқдалар.

У. ХУДОЙҚУЛОВ.

ЯНГИ КОМБИНАТ

Андижон районидаги Киров номли колхоз маркази йил сайин обод бўлиб бормоқда. Яқинда колхозда яна бир қувончли хабар тарқалди. Бу ерда «маданий-маиший хизмат кўрсатиш комбинати» қурилиб фойдаланишга топширилди. Комбинат биноси хоналарига дурадгорлик, сартарошхона ва пойафзал, радио-телевизорларни ремонт қилиш бўлимлари жойлаштирилди.

Н. ҚОСИМОВ.

ПАХТАКОРЛАРГА АТАБ

Сурхондарё областининг Шўрчи районидаги «Ленинград» колхози клубида, пахтакорларга атаб Сирдарё область ўзбек давлат музикали драма ва комедия театри артистлари катта программада концерт қўйиб бердилар. Артистлардан Ш. Раҳматуллаева, Ж. Хайриддинова, С. Тўраев ва Н. Маҳмудовлар дилрабо куй, мазмунли қўшиқ ва шўх рақслари билан дала соҳибларини мамнун этдилар.

Шунингдек санъаткорлар райондаги «Ленинизм», «Оқ олтин» ва Жданов номли колхозларда ҳам бўлиб, пахтакорларнинг олқишларига сазовор бўлдилар.

У. КОМИЛОВ.

ПОКИСТОН ЭЛЧИСИ ТОШКЕНТДА

Покистоннинг СССРдаги элчиси Салмон Аҳмад Али Ўзбекистон ҳаёти билан танишмоқда.

Салмон Аҳмад Али Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари ва ташқи ишлар министри С. О. Азимов ҳузурида бўлди. Икки ўртада бўлган суҳбат дўстона вазиятда ўтди.

Суҳбатда СССРнинг Покистондаги элчиси М. В. Дегтярь, СССР ташқи ишлар министрлиги Жанубий Осиё мамлакатлари бўлимининг маслаҳатчиси Н. И. Войнов ҳозир бўлдилар.

(ЎзТАГ).

«ДЎСТЛИК» ПОЕЗДИ ЙЎЛДА

2 сентябрда Тошкент вокзали перронидан махсус «Дўстлик» поезди жўнаб кетди. Унда Ўзбекистон қишлоқ хўжалик ветеранларидан 340 киши — ўзбек қишлоғининг фахрли кишилари, республикада дастлабки колхоз ва совхозларни ташкил этган, қишлоқ экономикаси ва маданиятини кўтарган кишилар бор.

Сафардан мақсад — Ленин яшаган жойларни бориб кўришдир. Сайёҳлар В. И. Ленин яшаган ва ишлаган Ульяновск, Қозон, Ленинград, Москва шаҳарларида бўлишади. Ўзбеклар диёрининг вакиллари мазкур шаҳарларнинг меҳнаткашларига катта салом етказиб, В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини кутиб олишга пахтакорлар ва механизаторлар қандай тайёрланаётганликлари тўғрисида ҳикоя қилиб берадилар. (ЎзТАГ).

Советлар мамлакатида

● МИЛЛИОНЕР ЭКИПАЖ

КАЛИНИНГРАД. «Черноморская слава» сузувчи балиқ заводи Ғарби-Шимолий Атлантикадан қайтиб келди. Бундан икки йил аввал янги сузувчи балиқ заводини қабул қилиб олаётган экипаж база қуришга кетган харажатларни 1968 йилнинг сентябригача қоплаш мажбуриятини олган эди. Бу мажбурият шараф билан бажарилди. Команда 24 ой мобайнида океанга 6 марта сафар қилиб топшириқдагидан ташқари 64 минг центнердан зиёд балиқ маҳсулотлари берди. 6049 минг сўм, планда кўзда тутилганидан икки баравар кўп фойда олинди. Бу пул сузувчи балиқ заводи нархидан икки баравар ошади.

● ШИФОБАХШ ТУМАН

МОСКВА. Тарту давлат университетининг олимлари аэрозол—суюқ моддаларнинг жуда майда зарраларини тўзғитадиган генераторнинг оригинал намунасини ишлаб чиқдилар. СССР Халқ хўжалиги ютуқлари выставкасининг «халқ маорифи» павильонидаги консультантлар выставкага келганларни ана шу установка конструкциясининг хусусиятлари билан таништирмоқдалар.

Бу «туман» чиқарувчи генератор юксак активликка эга бўлган электрик зарядланган аэрозолларни атмосферага тўзғитишга имкон беради. (ТАСС).

Республика областларида ғўзаларни дефолиация қилишнинг бориши тўғрисида шу йил 3 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Биринчи стун — областлар; иккинчи стун — дефолиация қилинган майдон (гектар ҳисобида); учинчи стун — мажбуриятга нисбатан процент ҳисобида.)

Бухоро	6436	[illegible]
Тошкент	4562	[illegible]
Сирдарё	3758	[illegible]
ҚҚАССР	2516	[illegible]
Қашқадарё	1640	[illegible]
Сурхондарё	1038	[illegible]
Самарқанд	369	[illegible]
Республика бўйича:	23021	[illegible]

ВОДИЙ ФАХРИ

Илғор пахта тозалаш заводлари иш тажрибасидан

Фарғона областининг Ўзбекистон районн марказига жойлашган пахта тозалаш заводи 1964 йилда энг қолоқ корхона ҳисобланарди. Ахир, ўша йили завод коллективи ишлаб чиқарган толанинг фақатгина 17 проценти ГОСТ талабига жавоб берарди-да. Ўзбекистон район партия комитети завод учун кадрлар танлаш, уларни жой-жойига қўйиш ва тарбиялаш, завод цехларида ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларнинг сифатли бўлиши учун курашиш, кўп қўл меҳнати талаб қиладиган иш процессларини механизациялаштириш масалалари билан жиддий шуғуллана бошлади.

Район партия комитетининг бюроси юқоридаги каби масалаларни ўз йиғилишларида бир неча марта талабчанлик билан муҳокама қилибгина қолмай, завод раҳбарларининг масъулиятини оширди, уларга яқиндан ёрдам бериб туриш учун махсус инструктор ажратди, завод бошланғич партия, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг ишлаб чиқаришга принципиаллик билан раҳбарлик қилишини таъминлаш, халқ контроли группалари ва сифат комиссияси фаолиятини яхшилаш юзасидан қатор конкрет тадбирларни амалга оширди.

Бу тадбирлар ўзининг самарали натижаларини кўрсата бошлади. Завод коллективи ишлаб чиқараётган толаларнинг ГОСТ талаблари даржасига кўтарилиши 1965 йилга келиб 55,5 процентни ташкил этган бўлса, бу рақам 1966 йилга келиб 74,8 процентга, 1967 йилда 89 процентга етди. Ниҳоят, сифатли тола ишлаб чиқаришда юқори кўрсаткичга эришгани учун завод коллективи ўтган йил СССР Енгил саноат министрлигининг фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

Ҳа, завод коллективи сифатли тола ишлаб чиқаришга 1965 йилдан бошлаб астойдил киришган эди. Ўша йили катта муваффақиятларни қўлга киритгани учун биринчи марта СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг кўчма Қизил байроғини олган. Мана, орадан ўн бир квартал — икки ярим йилдан кўпроқ вақт ўтибдики, заводнинг меҳнатсевар коллективи ана шу кўчма Қизил байроқни ўз қўлида сақлаб келмоқда.

Пахта тозаловчи корхоналарнинг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида актив қатнашиб, ўз шуҳратини тобора ошириб келаётган завод коллективи Совет ҳокимиятининг шонли 50 йиллиги муносабати билан КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг Эсдалик байроғини қўлга киритди.

Илғор толачилар бу йилнинг иккинчи кварталини янада катта меҳнат зафарлари билан якунладилар. Улар ишлаб чиқарган толанинг 95,1 проценти ГОСТ талаблари даражасида — юқори сортларга қабул қилинди. Шунинг учун ҳам улар сирасига ўн бир кварталда ҳам кўчма Қизил байроқни ўз қўлларида сақлаб қолишга муваффақ бўлдилар. Улар эндиликда ишлаб чиқариладиган толанинг 100 проценти юқори сортли бўлиши учун астойдил курашмоқдалар.

— Бу улкан ютуқларнинг қандай «сир»лари бор? — сўрадик завод диракторн ўртоқ Абдуллажон Қўзиевдан.

— Биз, аввало, завод ишчи-хизматчилари, инженер-техник ходимлари ўртасида меҳнат интизомини мустаҳкамладик. Уларнинг ташаббус кўрсатиб, унумли меҳнат қилишлари учун зарур бўлган шароитларни яратиб бердик. Рационализатор ишчиларнинг таклифи билан қуритиш-тозалаш хўжалигининг ишлаб чиқариш қувватини оширдик. Заводга қабул қилинган пахта маъёрига етгунча қуритиб, яхшилаб тозалаб олинишн натижасида жин машиналарининг иш унуми юқори бўлиб, ундан чиққан толаларнинг бирор килограмми ҳам нам ёки ифлос бўлишига йўл қўйилмаётир. Механизмларнинг бир меъёрда ишлашини таъминлаб, уларнинг ишлаб чиқариш қувватидан тўла фойдаланаётганлигимиз туфайли рентабеллик даражаси ошиб, корхона экономикаси тобора ривожланиб бораётир.

— Меҳнат унумдорлиги ошишидан ишчилар қандай манфаат кўраётир?

— Меҳнат унумдорлиги ошиб бораётгани учун ўтган ярим йилликда ишлаб чиқарилган маҳсулот заводнинг ҳар бир ишчиси ҳисобига 5.3 минг сўмликдан тўғри келди. Бу эса ҳар бир ишчининг иш ҳақини 8.6 процент ошириш имонини берди. Натижада, заводда ярим йиллик тола ишлаб чиқариш плани 115 процент, маҳсулотни реализация қилиш плани 113 процент, фойда олиш плани 126,5 процент бажарилиб, 1356 тонна кўп тола ишлаб чиқаришга эришдик.

8 ойлик план муддатидан илгари адо этилди. Йилнинг ўтган даврида 16 та рационализаторлик таклифи тушди. Улардан 14 таси ишлаб чиқаришга жорий қилинди ва 19 минг сўм фойда кўрилди. А. Ёқубов, Ю. Афанасиади, Ҳ. Маҳкамов, В. Чахлиади ўртоқларнинг таклифлари айниқса заводга катта наф келтирмоқда.

— Завод илғорлари ҳақида сўзлаб берсангиз.

— Ўртоқ Абдураҳмон Иброхимов раҳбарлик қилаётган бригада уч йилдан буён социалистик мусобақа ғолиби. Бригада ишчилари саккиз ой ичида 500 тоннадан ортиқ тола ишлаб чиқариб, планни 116,2 процент бажардилар. Ўртоқ Ориф Мўминов бошлиқ биринчи ишлаб чиқариш бригадаси коллективи ҳам планни 116 процент адо этди. Бу иккала бригада коммунистик меҳнат коллективи номга, 200 дан ортиқ ишчи эса коммунистик меҳнат зарбдори деган шарафли номга эга. Ремонтчи-слесарлардан Димитрий Георгади Федор Темуросиди, прессчилардан Ҳамдам Пайгамов, Роҳила Чакириди, созловчи Толиб Отабоев, Ҳамдам Норматовлар завод шуҳратини тобора оширмоқдалар.

— Завод янги пахта ҳосилини қабул қилишга тайёрми?

— Ҳа, тайёргарлик ишлари тугади. Пахта қабул қилиш майдонлари тахт. Мавжуд механизмлар ремонтдан чиқарилди. Ремонтнинг сифатли бўлишига катта эътибор қилинди.

Бироқ, — дейди ўртоқ Қўзиев, — бизнинг айрим эҳтиёт қисмлар учун берган буюртмаларимиз пахта тайёрлаш тресги томонидан ўз вақтида бажарилмай қолаётир. Бундан ташқари, республика пахтачилик саноати илмий-текшириш институтига ҳам эътирозларимиз бор. Олимлар пахта тозалаш заводлари учун такомиллашган жиҳозлар, янги техника воситалари яратиш билан астойдил шуғулланмоқлари лозим. Чунки ҳозирги мавжуд ускуналар талаблар даражасида эмас.

— Заводнинг пахтачилик хўжаликлари билан алоқаси қандай?

— Завод коллективининг келажакда фақат сифатли тола ишлаб чиқаришини таъминлаш мақсадида мутахассисларимизни пахта ҳосили етиштирувчи колхоз-совхозларга тез-тез юбориб, пахта теримига тайёргарликнинг бориши, айниқса, машина теримига ажратилган майдонлардаги ғўзалар парвариши, териш агрегатлари, транспорт воситалари ва ҳар бир бригададаги асфальт хирмоннинг тайёрланиши каби масалалар билан шуғулланаётирмиз.

Районимиз пахтакорлари давлатга 65 минг тонна «оқ олтин» етказиб бериш мажбуриятини олганлар. Биз, толачилар эса уларни нобуд қилмай, ўз вақтида қабул қилиш, беш йилликнинг учинчи йили топшириғини барвақт адо этиш учун курашаётирмиз.

У. ҲАЛИМОВ,
К. МАМАТҚУЛОВ.
Фарғона области.

ҚЎШИМЧА МАЖБУРИЯТ

Каттақўрғон шаҳар 3-газлаштириш тресги коллективи хонадон ва корхоналарни арзон ёнилғи — «зангори олов» билан таъминлашда жон куйдириб меҳнат қилмоқда. Шу йилнинг ўзида 1875 хонадон табиий газ хизматидан баҳраманд бўлди. Хатирчи ва Иштихон районларида ҳам газ қувурлари ўтказилмоқда.

— Корхонамизда рационализаторлар кўп, — дейди трест бошқарувчиси В. Ермаков. — Бош инженер Д. Клеников, мастер Х. Набиев, М. Шобоевлар ташаббуси билан «Тошкент» маркали иситкичлар автоматлаштирилди ва махсус клапанлар ёрдамида хавфсизлантирилди. Илгари шу иситкичлар учун қарийб 26 сўм сарфланган бўлса, эндиликда атиги 5,5 сўм маблағ харж қилинади. Бундан корхона икки йил ичида 5977 сўм соф фойда кўрди. Меҳнатсевар мастерларимиз В. Штеберг, В. Сухоруковлар эса газ кранлари чидамлилигини ошириш йўлини топишди. Бу билан биз кранларни маълум муддатларда алмаштириб туришдек машаққатли юмушдан ҳам холи бўлдик. Бу янгилик ҳозир республикамиздаги кўпгина газлаштириш трестларида ҳам жорий этилмоқда.

Трест коллективи қўшимча мажбурият олиб, йил охиригача яна 2500 хонадонни газлаштириш мақсадида фидокорона меҳнат қилмоқда.

И. РУСТАМОВ,
А. ҲОШИМОВ.

ХУШХАБАРЛАР, ЯНГИЛИКЛАР

◆ Қорақалпоғистон АССРнинг Амударё районидаги Крупская номли ва «Ленинизм» қишлоқ хўжалик артелининг аъзолари янги пахта ҳосилини республикада биринчи бўлиб теришга киришдилар. Тўрткўл ва Беруний районларининг хўжаликларида ҳам йиғим-терим бошланди.

◆ Поп районидаги «Москва» колхозининг аъзолари танлаб пахта теришга киришдилар. Наманган районидаги «Партия XXII съезди» колхозининг учинчи участкасида 8 бригада ҳам йиғим-теримга тушди. Марказий Фарғонадаги янги ерларда жойлашган хўжаликнинг бу бригадалари ҳозиргача эл хирмонига 5 тоннадан зиёд «оқ олтин» тўкдилар.

◆ Урганч шаҳрининг саноат зонасида пахта заводи қурила бошланди. Завод ҳузурида биринчи навбатда тайёрлов пункти қурилмоқда. Асфальтланган 14 хирмон майдони, уларга келувчи йўллар тахт қилиб қўйилди. Автотарозилар ўрнатилди ва водопровод ётқизилди.

Москва, Ленинград, Рига тўқимачилик корхоналаридан 40 га яқин юқори малакали слесарь, пайвандчи ва электрик Хоразмга келди, улар пахта заводлари капитал ремонтини тез ва яхши ўтказишда ёрдам берадилар.

◆ Жанубий Орол бўйида тўртта шоли омбори қурилиб бўлди. Омборлар 13 минг тонна шолини сиғдира олади. Улардан бири Чимбойдаги элеватор ғалла омбори. У донни қабул қилиш, қуритиш ва тозалаш учун махсус башняларга эга, транспорт воситалари билан ускуналанган.

◆ Туркманистонда яна бир журнал нашр этила бошланди. 2 сентябрда янги ўқув йили бошланган кунда «Туркманистон халқ маорифи» журналининг биринчи сони босмадан чиқди.

Журнал халқ маорифи, ёш авлодни ўқитиш ва тарбиллашни уюштириш масалаларини ёритади. Журнал партия ва ҳукумат қарорларини бажариш, ёш авлодни ўқитиш ва тарбиялаш форма ва методларини такомиллаштириш соҳасида халқ маорифи ходимларига ёрдам беришга даъват этилгандир.

ФОТОЛАВҲАЛАР

Совет кишилари катта тантаналарни янги меҳнат зафарлари билан нишонлашга одатланиб қолган. Башариятнинг улуғ доҳийси В. И. Ленин туғилган куннинг юз йиллигини меҳнат зафарлари билан нишонлаш учун кураш мусобақаси авж олиб кетди. Ўзбекистон саноатчилари ҳам бу мусобақада фаол иштирок этмоқдалар. Суратларда: (юқоридан пастга) 1. Тошкентдаги «Юлдуз» тикувчилик фирмасининг смена топшириқларини 180-200 процент адо этаётган ...зарлари М. Фунцева ва М. Абдуллаева. 2. Андижон электр аппаратлари заводининг моҳир электр монтажчилари Мадамин Алибоев ҳамда Николай Грушницкий ўртоқлар. Улар химия лабораторияларида қўлланиладиган «ПЛ-2» маркали янги хил панель ишлаб чиқаришни ўзлаштиришга муносиб ҳисса қўшдилар. 3. Насиба Ҳакимжонова Тошкентдаги «Учқун» кўн-галантерея фирмасининг пешқадам ишчиси. 4. Электр монтажчи Мақсуда Қамолова Андижон электр аппаратлари заводида доҳий юбилейи шарафига бошланган мусобақада ғолибликни қўлдан бермай келмоқда.

А. Тўраев ва Р. Ашуров (ЎзТАГ). фотолари.

Андижон машинасозлик заводи областининг пешқадам корхоналаридан бири ҳисобланади. Бу ерда шу йилдан бошлаб қуюв цехи маҳсулот ишлаб чиқара бошлади. Суратда: пўлат эритувчи Толмас Раҳимов (чапдан ўнгга), Владимир Митяев ва қуювчи Рўзибой Мамажонов ўртоқлар. Улар башариятнинг улуғ доҳийси В. И. Ленин туғилган куннинг юз йиллигини муносиб нишонлаш учун бошланган мусобақада алоҳида ибрат кўрсатмоқдалар.

Г. Кечкин фотоси.

БИРИНЧИ ДАРС

ТЕРМИЗ. [«Совет Ўзбекистони» мухбири]. Сурхондарё мактабларида янги ўқув йили катта уюшқоқлик билан бошланди. 2 сентябрь куни 418 умумтаълим мактаби, 15 та махсус билим юрти ва Термиздаги давлат педагогика институти эшиклари кенг очилди. Ёруғ ва шинам хоналар 167 мингга яқин ўқувчи ва студентни ўз бағрига олди. Ўтган ўқув йилига нисбатан Сурхондарё мактабларидаги ўқувчилар сони 13 мингга кўпайди. Мактаблар ва билим юртларида педагогларнинг катта армияси — 9 минг киши ёш авлодга илм асосларини ўргатишга киришди. Улардан 49 киши республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи, 286 киши ҳукумат мукофотлари билан тақдирланган ва 350 киши халқ маорифи аълочисидир.

Янги ўқув йилида 23 мингдан зиёд бола 1-синфга ўқишга келишди. Олий маълумотга эга бўлган 38 ўқитувчи эса тошкентлик педагоглар чақириғига қўшилиб, 1-синфларда ишлаш истагини билдирдилар. Бу ташаббус 1-синфларда таълим-тарбия ишларини анча яхшилаш имкониятини яратади.

Қишлоқ қурувчилари болаларга муносиб совға тайёрладилар. Улар 2926 ўринга эга бўлган 10 та янги мактаб, 2870 ўринли 100 та қўшимча синфхонасини биринчи қўнғироқ чалинадиган кунгача қуриб ишга туширдилар. Бу бинолар колхоз ва совхозлар ҳамда оталиқ ташкилотлари маблағлари ҳисобига қурилди.

Область мактаблари В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб нишонлаш учун курашиб, синфдаги дастлабки машғулотларни Ленин машғулотлари деб атадилар. Бу машғулотларда педагоглар В. И. Лениннинг ҳаёти ва революцион фаолияти тўғрисида ўқувчиларга атрофлича ҳикоя қилиб бердилар.

А. ХАЛИЛОВ.

МАТЕРИАЛЛАРИМИЗ ИЗИДАН

«БИР КАСАЛЛИК» ТАРИХИ

Қарши шаҳар соғлиқни сақлаш бўлимининг айрим ходимлари жигилдон касалига мубтало бўлганлари ҳақида шаҳарда ҳар хил миш-мишлар тарқаб қолди...

«Совет Ўзбекистони» газетасининг шу йил 14 июль сонида юқоридаги мазмунда фельетон босилган эди. Қашқадарё область партия комитети агитация ва пропаганда бўлимининг редакцияга хабар қилишича, фельетонда кўрсатилган фактлар тўлиқ тасдиқланган. Қарши шаҳар соғлиқни сақлаш бўлимининг мудири Ф. Қ. Қурбонова вазифасидан бўшатилди. Туғруқхона бош врачи З. Т. Аминовага қаттиқ виговор берилди, шаҳар поликлиникасининг бош врачи Поповянц қаттиқ огоҳлантирилди.

Текшириш натижаси айбдор кишиларни жавобгарликка тортиш учун шаҳар прокуратурасига топширилди.

ХАТЛАРИНГИЗГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

«ЎГАЙ» ҚИШЛОҚ

Урта Чирчиқ районида бизнинг қишлоғимиз «Ўгай қишлоқ» номини олган. Чунки қишлоғимизда маданий-маиший хизмат ўз ҳолига ташлаб қўйилган, — дейилади Қорахитой меҳнаткашларидан олинган хатда.

Хат текшириб чора кўриш учун Ўрта Чирчиқ район ижроия комитетига юборилди. Район ижроия комитетининг редакцияга хабар қилишича хат текширилиб, унда келтирилган фактлар тасдиқланган. Текшириш натижаси Қорахитой қишлоқ Советида 1-«Оҳангарон» совхози, район матлубот жамиятининг раҳбарлари ва мутахассислари иштирокида муҳокама қилинди. 1-«Оҳангарон» совхозининг дирекциясига Қорахитой қишлоғидаги ҳаммомни қуриб битказиш, аҳолини водопровод суви ва электроэнергия билан мунтазам таъминлаб туриш топширилди.

Оҳангарон ишчилар кооперациясининг раисига Қорахитой қишлоғидаги чойхона шароитини яхшилаш топширилди.

Қорахитой қишлоқ Советининг раисига қишлоқда маиший хизматни яхшилаш юзасидан қатор кўрсатмалар берилди.

ИНСОН УЛУҒ, ХОТИРАСИ-ЧИ?

Муросасизлар СИГНАЛИ

Ҳар қанча яхши сўз топсанг
этиб қол.
Тириксан, гўрингга гуллар
экиб қол.
Шайх САЪДИЙ.

Теп-текис йўлкадан дарахтзорга, сўнгра улкан гулзорга кириб бордик. Ҳар ер, ҳар ерда турган қабрларни эътиборга олмасангиз, бу жойни чинакам боғ дейсиз.

Урганч шаҳридан Ҳазорасп районидаги асфальт йўл орқали «Туз кони» га бораверишдаги кабристонларнинг атрофлари деворлар билан айлантирилган, турли мевали ва манзарали дарахт кўчатлари ўтказилган. Ўз ҳалол меҳнати, куч-қудрати билан оламни гулистон этган, жамиятимиз тараққиётига ҳисса қўшган, тирикликда иззат-икромда бўлган, ҳаётдан кўз юмганда ҳам эъзозланаётган инсон бу ерда ётибди.

Қани энди қабристонлар ҳамма жойда ана шундай инсон ҳурматига мос бўлса. Афсуски, бизнинг қишлоғимиз — Гурлан районидаги Куйбишев колхозига жойлашган қабристонларни кўрган киши кўрқиб орқасига тисарилади.

Дарахтлар тартибсиз ҳолда ўсиб ётибди, қамиш ва янтоқлар кўпайиб кетган. Худди ана шу қабристонларда Боғолонни боғ-роғларга айлантирган, йигитлик қаймоғини колхоз тузумини мустаҳкамлаш, гуллабяшнатишга сарф этган отахон ва онахонларимиз, оғайни-бიродарларимиз ётишибди.

Наҳотки, бу қабристонларни тартибга солиш, обод қилиш, ҳеч бўлмаганда атрофини девор билан ўраб олиш мумкин эмас!

Ҳаммасини қилиш мумкин. Фақат қишлоқ аҳли, қишлоқ Совети ва колхоз раҳбарлари хафсала қилишса бас. Биз худди шундай бўлишига аминмиз.

Инсон номи тириклигидагидек ҳамиша пок, ҳамиша улуғ бўлсин.

Қ. ИБРОҲИМОВ,
Хоразм область, Гурлан районидаги Янгибозор участкасининг колхозлараро ўт ўчириш командаси бошлиғи.

ЖАНГОВАР ФАРЗАНДЛАРИМИЗ ҲАЁТИДАН

ФАХР

...Ўша куни Нуъмонжонларнинг уйи худди тўйхонага айланиб кетганди. Оиланинг каттадан-кичиги Нуъмонжонни Совет Армиясига кузатишга тайёрланишмоқда. Узоқ-яқиндан қариндош-уруғлар ҳам етиб келишган. Ҳаммалари унга илиқ сўзлар билан оқ йўл тилашади.

Мана вокзалга бирга чиққан барча ёр-дўстлар хайрлаша бошладилар. Мамажон ота ўғли билан қучоқлашиб хайрлашаркан: «Ўғлим! Сен халқ хизматига кетяпсан. Асл фарзандлар она-Ватани, ўз халқига сидқидилдан хизмат қилганлар. Сен ҳам ўша азаматлар йўлидан бор!» — деди.

Нуъмонжон ота насиҳатларини унутмади. Хизматнинг дастлабки кунларидан бошлаб Ватанга астойдил хизмат қилишга бел боғлади. У командирларнинг топшириқларини ўз вақтида адо этди.

Йиғилишлардан бирида қисм командири намунали хизмат қилаётган ўзбек йигитларига ташаккурнома эълон қилганда биринчилар қатори Фарғонанинг асл йигити Нуъмонжоннинг исми ҳам алоҳида жаранглади. У бир неча бор фахрий ёрлиқлар билан тақдирланди.

Интизомлилиги, ҳарбий билим ва техникани эгаллашда эришаётган юқори кўрсаткичлари учун Нуъмон Мамажоновга яқинда «Младший сержант» унвони берилди.

А. АБДУҒАНИЕВ.

СОЛДАТ САНЪАТИ

Жангчилар ётоқхонаси олдидаги кенг майдон. Майдонга кўпгина солдатларга нотаниш бўлган дор тикилган. Дор атрофини солдатлар, офицерлар, маҳаллий аҳоли ўраб олган.

Ўзбекларнинг қадимий ўйинларидан бўлган дор ўйинини бухоролик Соҳибжон Абдуллаев ижро этиши керак. Ўйин бошланди. Ўзбек йигитининг дор устидаги эпчил ҳаракатлари ҳамманинг диққатини жалб қилди. Йиғилганлар унинг ҳар бир ўйинини қарсаклар билан олқишлар эдилар. Ўйин 2 соатга яқин давом этди. Ўйин тугагандан кейин ёш дорбозни солдатлар ва маҳаллий аҳоли қизғин табрикладилар.

Соҳибжон 1948 йилда дорбоз оиласида туғилган. Ёшлигидан дор устида ўйин кўрсатиб келаётган дорбозга 1960 йилда «СССР спорт мастери» унвони берилди. Ўтган йили уни ҳарбий хизматга чақиришди. Соҳибжон она-Ватанга хизмат қилиш билан бирга, ўз санъатини намойиш қилиб сафдошларини хурсанд қилмоқда.

Ҳ. ҚУЛЛИЕВ.

МЕҲР ТЎЛҚИНИ

Андижонлик Азизжон Саидов Совет Армияси сафида хизмат қилаётганига эндигина ўн ой бўлди. Лекин у шу қисқа вақт ичида намунали хизмати билан жангчиларга ибрат бўлаётир.

Ҳарбий қурувчилар отрядида ошпаз бўлиб хизмат қилаётган бу қуролдош дўстимиз қисм қўмондонлиги томонидан 13 марта раҳматнома олди, икки марта фахрий ёрлиқ билан мукофотланди. Она-Ватанга намунали хизмат қилаётгани учун Азизжонга яқинда младший сержант унвони берилди. Бу унинг Ватанига, ҳарбий хизматга бўлган янги муваффақиятлар сари меҳрини янада ошириб юборди.

Илғор солдат Азизжон Саидов шу кунларда Ленин комсомолининг 50 йиллигини муносиб совғалар билан кутиб олиш учун астойдил курашиб, ўзининг сиёсий ва жанговар тайёргарлигини тинмай ошираётир.

А. ЗИЕВИДДИНОВ.

* * *

Шунингдек, оддий солдатлардан С. Нурматов, С. Шарофхонов, К. Очилов, Ғ. Асронов, Қ. Исмоилов, Қ. Рўзиев, А. Тошбоев, Т. Сариев, И. Норбоев, Ғ. Ҳазратқулов, ефрейторлардан Ғ. Воҳидов, А. Қўчқоров, сержантлардан В. Каримов, И. Холиқулов, Я. Халилов ва бошқалар йўллаган хат-хабарларда Ватан посбонларининг жўшқин ҳаёти ҳақида ҳикоя қилинган.

ҚИЗҒИН ДАМЛАР

МУХБИРЛАРНИНГ ХАТЛАРИДАН

Олтин куз келди. Деҳқончилик маҳсулотларини йиғиштириб олишга киришиладиган қизғин дамлар бошланди. Далаларда, фермаларда ҳаёт қайнамоқда, меҳнат авжида. Қишлоқ мухбирлари редакцияга йўллаётган хат-хабарларида ана шулар ҳақида ҳикоя қилганлар.

ҲОСИЛ МЎЛ

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг пахта териш ҳамда тайёрлашга пухта ҳозирлик кўриш тўғрисидаги қарори республикамиз пахтакорларини янги меҳнат зафарларига отлантирди. Улар кейинги пайтларда ғўза парваришини пахта йиғим-теримига тайёргарлик кўриш билан маҳкам боғлаб олиб бориб, катта-катта майдонлардаги паст ғўзаларни ҳосилдор ғўзалар қаторига етказиб олдилар. А. Рўзиқулов, Т. Мирзаев, Ғ. Каримов, Р. Эминов ўртоқларнинг хат-хабарларида айтилишича, Хўжаобод районидаги Бобир номли, Муқимий номли, Димитров номли колхозларнинг аъзолари ҳосили кам ғўзаларни қайта-қайта парвариш қилиш йўли билан барча майдонларда мажбуриятни қоплайдиган даражада «оқ олтин» етиштирганлар.

Ўзбекистон районидаги «Ғаниобод» совхозининг ишчилари, Шовот районидаги «Москва», Янгибоғ районидаги «Ленинизм» колхозларининг аъзолари чинакам меҳнат қилиб далаларни ҳосилга безадилар. Бу хўжаликларнинг пахтакорлари ана шу ҳосилни чамалаб кўриб зиммаларига оширилган мажбуриятлар олмоқдалар. А. Ҳазратқулов, Х. Мирзараҳматов, Э. Эшмирзаев ўртоқлар ана шулар ҳақида хабар қилганлар.

«Ўзбекистон», «Октябрь», Навоий номли колхозлар Ромитан районидаги пешқадам хўжаликлардан ҳисобланади деб ёзишади М. Маллаев, М. Ғуломов, Я. Ваҳобов ўртоқлар. Бу колхозларнинг аъзолари мўл ҳосил етиштиришдагина эмас, шу билан бирга, пахтани қисқа вақт ичида йиғиштириб олишда ҳам бир неча йилдан буён олдинги сафларда бормоқдалар.

Қишлоқ мухбирларидан Х. Равшанов, Қ. Норов, С. Аминов, Н. Омонов, В. Азимов, М. Мусаев, Қ. Мингнаров, Т. Ражабов ўртоқларнинг хабарларида кўрсатилишича Денов районидаги «Ҳазорбоғ» совхозининг Эшмамат Абдиев бошлиқ бригадаси ишчилари ҳар гектар ердан 34 центнердан Собир Раҳимов номли колхознинг пахтакорлари 43 центнердан, Охунбобоев номли колхознинг Норбўта Ортиқов бошлиқ бригадаси азаматлари 42 центнердан, Бобкент районидаги Владимир Ильич номли колхоз пахтакорлари 1300 гектар ернинг ҳар гектаридан 26,5 центнердан ҳосил етиштириш ҳақида берган сўзларининг устидан чиқиш учун ёз бўйи тинмай курашдилар. Ҳосил ҳам шунга яраша бўлди. Хўжаликларнинг пахтакорлари ҳосил йиғим-теримини пухта тайёргарлик билан бошлаб юбордилар.

Р. Каримов Андижон районидаги Энгельс номли, Д. Сафаржонова Қўшкўпир районидаги «Москва», А. Абдурасулов Балиқчи районидаги «Қизил юлдуз», Қ. Давидов Ленин районидаги Ойбек номли, Р. Избосаров Ленинград районидаги Киров номли, А. Абдуазизов Поп районидаги «Коммунизм», Х. Ҳакимов Самарқанд районидаги «Ўзбекистон» колхозларида, А. Зарипов Гулистон районидаги «Гулистон», П. Мирзараҳимов Бекобод районидаги 1-«Далварзин» совхозларида пахтадан ҳар йилдагидан ҳам мўл ҳосил етиштирилганлигини, бу ерларда эрта-индин ёппасига теримга тушилишини хабар қилганлар.

ДЕҲҚОННИНГ МАДАДКОРИ

Республикамизнинг илғор колхоз ва совхозлари барча майдондаги ҳосилни агрегатлар бункеридан тўкишни, пахта тайёрлаш йиллик планини юқори сорт «оқ олтин» ҳисобига қисқа вақт ичида бажаришни зиммаларига олдилар. Кўпгина хўжаликларнинг пахтакорлари бу ватанпарварлик ташаббусига қўшилиб, теримни кенг кўламда механизациялаш, «зангори кема»ларни кўпроқ ишлатиш ва уларнинг қувватидан тўла фойдаланиш тадбирларини белгилаб олдилар.

Масалан, Ленинград районининг колхоз ва совхозлари бу йил 30 та «ХВС-1,2» маркали терим агрегати сотиб олдилар. Далаларда бултурги 228 ўрнига бу йил 258 та агрегат жавлон уради. Бу машиналарнинг ҳар бири бункеридан ўртача 80 тоннадан, яъни ўтган йилдагига нисбатан 12-15 тоннадан кўп пахта тўкиш планлаштириб қўйилди. Шу тариқа районда пахта тайёрлаш йиллик планини 25 иш кунида бажариш кўзда тутилмоқда. Бу ҳақда ўртоқ М. Йўлдошев хабар қилади.

Р. Раҳимов, Т. Суяров, Т. Тиркашов, Б. Бобоёров, О. Худоёров ўртоқлар бундай деб ёзганлар: Нарпай районининг пахтакорлари беш йилликнинг учинчи йилида давлатга сотиладиган 70 минг тонна «оқ олтин»дан 30 минг тоннасини агрегатлар бункеридан тўкишга қарор қилганлар. Улар механизациялашган теримни пухта тайёргарлик билан бошлаб юбориш, агрегатлар қувватидан тўла-тўкис фойдаланиш орқали пахта тайёрлаш йиллик планини 25-30 иш кунида бажаришмоқчи.

Ўзбекистон районидаги Ғафур Ғулом номли колхозда, деб ёзишади С. Холматов, А. Ҳазратқулов ўртоқлар, катта-катта майдондаги ғўза машинабоп қилиб ўстирилди. Бу эса колхозда механизациялашган терим ҳажмини ўтган йилдагига нисбатан 1,5 баравар кўпайтириш имконниятини беради.

Бағдод районидаги «Пахтакор» колхозининг механик-ҳайдовчилари илғорларга эргашиб, ҳосилни машинада териш юзасидан зиммаларига оширилган мажбуриятлар олмоқдалар. Н. Рауфжоновнинг хабарида айтилишига қараганда, илғор механизаторлардан Қундузали Солиев, Раҳимберди Раҳмонов ва бошқалар ўз агрегатлари бункеридан 125-130 тоннадан «оқ олтин» тўкишга сўз берганлар.

ҚИШ ҒАМИДА

Бу йил яйловларда пичанзорларда, тоғ этакларидаги ўтлоқларда кўкатлар мўл бўлди. Катта-катта майдонларда беда етиштириляпти. Баҳорда маккажўхори, оқжўхори ва бошқа озуқабоп экинлар ҳам кўплаб экилди. Натижада молларни семиз ва соғлом боқиш, гўшт, сут ва бошқа чорвачилик маҳсулотларини кўплаб етиштириш, қишга етарли миқдорда ем-хашак жамғариб қўйиш учун ҳар йилдагидан ҳам яхшироқ шароит вужудга келди. Чорвадорлар бу имкониятлардан самарали фойдаланиб, гўшт ва сутни кўпайтирмоқдалар, чорванинг иссиқ ва тўқ қишловини таъминлаш учун ҳамма чораларни кўрмоқдалар.

Булунғур районидаги Жданов номли, Ғиждувон районидаги «Тошробод», Чуст районидаги Ленин номли, Ҳазорасп районидаги «Тошкент» колхозларида сигирларни яхши парвариш қилиш йўли билан улардан кўплаб сут соғиб олинмоқда. Натижада давлатга сут сотиш плани муваффақиятли бажариляпти. Э. Атоев, С. Тўраев, Ж. Камолов, О. Қосимов ўртоқлар шуларни билдиришган.

Ғузорлик П. Халиқов, ўртачирчиқлик Ш. Ҳолмуҳамедов, поплик С. Аҳмедов, янгибоғлик М. Муҳаммадиев, Ленинград районидан А. Умаров ўртоқлар бу районлардаги Ленин номли, «Марксизм», Карл Маркс номли, Жданов номли колхозларнинг чорвадорлари, «Ўрта Сарой» совхозининг ишчилари молларнинг иссиқ ва тўқ қишловини таъминлаш мақсадида кўплаб ем-хашак жамғараётганликларини маълум қилганлар. Карл Маркс номли колхозда 1200 тонна, «Марксизм» колхозида 300 тонна силос бостирилган. Ленин номли колхозда 900 тонна дағал хашак жамғарилган.

Тошкент шаҳар саноат корхоналарининг коллективлари беш йиллик планни муддатидан илгари бажариш юзасидан олган мажбуриятларини муваффақиятли адо этиш учун кураш мусобақасини авж олдирмоқдалар. Юқоридаги суратда: экскаватор ремонти заводининг механика цехида ғайрат кўрсатиб меҳнат қилаётган токарь Ғани Сайдалиев. Пастдаги суратда: электр монтаж асбоблари заводининг моҳир слесари Насиба Мирсаидова. У смена топшириқларини 130-140 процент бажармоқда.

М. Нуритдинов фотолари.

САРСОНЛИКДА

НОЗ-НЕЪМАТЛАР — ЭЛ ДАСТУРХОНИГА

Ўлкамизда тўкин-сочин куз бошланди. Боғларимизда узуму шафтоли, олмаю нок, беҳию анжир, полизларимизда қовун-тарвуз, хилма-хил резавор маҳсулотлари пишиб етишди. Сахий еримиз ўзининг ноз-неъматларини меҳнатсевар элимизга инъом этяпти, бу ноз-неъматлар дастурхонларимизга файз киритмоқчи бўлиб ўзини кўз-кўзлаяпти.

Ким ўз меҳнати натижаларидан элни баҳраманд қилишни истамайди дейсиз! Ишнинг кўзини билган деҳқонларимиз, хўжалик раҳбарлари етиштирилган мўл-кўл мева-чева, полиз маҳсулотларини ўз вақтида йиғиб олиб савдо ташкилотларига, консерва заводларига, бозорларга етказиб бермоқдалар, шаҳарликлар, район марказларининг аҳолисини янги, ҳўл мева билан пайваст таъминлаб турибдилар.

Бироқ, республикамизнинг кўпгина областларида помидор тайёрлаш бултургидан анча орқада қолмоқда. Айниқса Тошкент областида ҳамда Қорақалпоғистон АССР да бу маҳсулотни тайёрлашга етарлича эътибор бермаётирлар. Шу туфайли Тошкент областида помидор тайёрлаш плани қарийб 40 процент, Қорақалпоғистонда эса салкам 30 процентга етди, холос. Шунингдек ачинарлики, айрим жойларда тайёрлов ташкилотларининг нўноқлиги туфайли мева-чева ва полиз маҳсулотлари чиритиб юборилаяпти. Чунончи, Фарғона областининг Фарғона районида 400 тонна, Ўзбекистон районида 200 тонна карам савдо ташкилотларига вақтида етказиб берилмаганлиги натижасида чириб қолган.

Республикамиздаги айрим шаҳарлар ва район марказларини ҳўл мева ва полиз маҳсулотлари билан таъминлаш яхши йўлга қўйилмаган. Масалан, Навоий, Каттақўрғон, Олмалиқ, Ленинск шаҳарларининг аҳолисига сифатли мева-чевалар етарли даражада етказиб берилмаяпти. Ҳолбуки, ана шу шаҳарлар атрофидаги хўжаликларда мева-чевалар ва полиз маҳсулотлари керагича топилади. Ҳамма гап шу хўжаликларнинг раҳбарлари ва тайёрлов ташкилотларида қолган. Сирдарё областидаги Еттисой, Пахтаорол, Андижон областидаги Бўз районлари марказларида мева-чева билан савдо қилиш яхши йўлга қўйилмаган.

Республикамизда етиштирилган деҳқончилик маҳсулотларини қардошларимизга вақтида етказиб бериш халқимизнинг азалий одатидир. Бироқ, бу соҳада транспорт ташкилотлари ва тайёрлов органларининг айби билан хатоларга йўл қўйилмоқда. Масалан, республикамиз тайёрлов ташкилотлари темир йўл станцияларига келтириб қўйган қанча-дан-қанча қовун-тарвуз ва бошқа маҳсулотлар неча кунлаб вагон кутиб қоляпти, натижада бу маҳсулотларнинг сифати бузилмоқда. Чунончи, Ўрта Осиё темир йўл бошқармасининг Тошкент бўлими томонидан Тошкент ва Сирдарё область матлубот жамиятларининг вагонлар етказиб бериш ҳақидаги талабномалари бутунлай қониқарсиз бажарилмоқда. 29 август куни мазкур областлар тайёрлов ташкилотлари томонидан 560 вагонга талабнома берилган эди. Бироқ, улар ҳаммаси бўлиб 160 та вагон олдилар, холос. Фарҳод, Иржар, Янгиер, Жиззах, Сирдарё, Гулистон, Тўйтепа Чиноз темир йўл станцияларида эса 12090 тонна қовун-тарвуз ва полиз маҳсулотлари уйилиб ётибди. Биз бу аҳволдан хавотирланиб, Ўрта Осиё темир йўли бошқармаси бошлиғининг юк ташиш ишлари бўйича ўринбосари ўртоқ Я. В. Баходлинга телефон қилдик. У «Вагонлар буғдой ташиш учун Қозоғистонга юборилган» каби баҳоналар билан саволимизга аниқ жавоб беришдан бош тортди. Шундай экан, темир йўл бошқармаси раҳбарлари йил бошида «Ўзбекбирлашув» тайёрлов бошқармасига «Вагонларни бошинглардан ошириб-тошириб юборамиз» деб қуруқ ваъда бермаслиги керак эди.

Албатта, республикамиз тайёрлов ташкилотларида ҳам камчиликлар кўп. Улар баъзан берилган вагонлардан самарали фойдаланмайдилар. Масалан, август ойининг бошида улар ажратилган 6 минг вагоннинг 600 тасидан фойдаландилар, холос. Бироқ, темир йўлчилар ва тайёрловчилар айбни бир-бирларига тўнкагунларича, фурсат ўтиб кетяпти. Ўртада қанчадан-қанча мева-чевалар ва полиз маҳсулотлари сарсон бўляпти. Агар улар ўз бурчларини сидқидилдан бажариб, ишда оқиллик, ташаббускорлик, эпчиллик кўрсатганларида эди, бундай аҳвол содир бўлмасди.

Н. УЛУҒЖОНОВ.

Ахлоқ мавзуида

ТИРИЛГАН МУРДА

Ҳурматли адибимиз Ғафур Ғуломнинг шу номдаги асарида воқеалар бундан ўттиз йилча бурун бўлиб ўтади. Унинг қаҳрамони ишёқмас-танбал Мамажон янги тузум кишилари таъсирида илғор меҳнаткашга айланади.

Бизнинг қаҳрамонимиз эса одамгарчиликдан йироқ, маънавий тубан, ўзини ўлдига чиқариб, орамизда судралиб юрган тирик мурдадир...

1967 йилнинг 31 декабрь куни Ғузор район партия комитетига «вой болам»лаб, соқолини юлиб, ёқасини йиртиб бир чол кириб келди. Байрам тараддудини кўраётганлар ҳанг-манг бўлиб қолишди. Чолни юпатишиб, ҳол-аҳвол сўрашди.

—Ўғлим Суворов номли мактаб ўқитувчиси Қурбон Ҳазратовни шу мактабнинг директори Шаҳри Мирзаев уриб ўлдирди. Мана ўликнинг партия билети...

Байрам сал бўлмаса азага айланиб кетаёзди. Шошилинч равишда райком вакили врач ва милициядан одам олиб, «Оқработ» совхозининг катта-кичиги билан ўликнинг отаси Ҳазрат Шоназаров ҳамроҳлигида Бошчарбоқ қишлоғи қайдасан деб йўлга равона бўлишди.

Ниҳоят 135 километрлик сермашаққат манзилга етиб келинди. Комиссия аъзолари келишга келишди-ю, ҳанг-манг бўлиб қолишди. Чунки қай кўз билан кўрсинларки, «ўлик» Қурбон Ҳазратов оила аъзолари билан ҳангомалашиб, чой ичиб ўтирарди. У райондан келган вакилларни кўриб, ўзини кўрпа ичига урди. Бир кўзини очиб иккинчисини чирт юмиб ётаверди. Вакилларнинг фиғони фалакка чиқиб кетди. «Жабрланувчи»ни сўроқ қила кетишди. Аввал инқиллаб жавоб бериб турган Ҳазратов, бир оздан сўнг туриб, қўлларини шоп қилиб,—Шаҳри Мирзаевга чора кўрасанлар, мени урди, —деб туриб олди. Вакиллар ҳам бўш келишмади — урган бўлса, бирор жойингиз қашқа бўларди, ҳатто бирор жойингиз тирналгани йўқ-ку,—дейишди.

—Йўқ, урди, ичимга тепди, томдан улоқтириб юборди. Буни ўз кўзи билан кўрган гувоҳлар Бошчарбоқдаги Рудакий номли саккиз йиллик мактаб ўқитувчиси Имом Одинаев, совхоз ишчилари Абдулла Отаев, Худоёр Саодатовлар айтиб бериши мумкин.

Гувоҳларга одам юборилди.

—Воқеа бундан 15 кун олдин бошланган эди,—дейишди ҳар уччала гувоҳ. Ўқитувчи Қурбон Ҳазратов укаси Жўра Ҳазратовга Суворов номли мактаб директори Шаҳри Мирзаевнинг синглиси VII синф ўқувчиси Анбар Мирзаевани хотинликка олиб бериш мақсадида совчи юборади. Шаҳри Мирзаев ва қизнинг отаси Мирза Қорақуловлар Анбарнинг балоғатга етмаганлигини, ўқиши зарурлигини айтадилар. Бусиз ҳам аламзада бўлиб юрган Қурбон Ҳазратов (у бундан олдин шу мактабда директор эди) кекса Мирза Қорақуловни оғзига келганини қайтармай ҳақорат қилади. Бу ҳам етмагандек отаси Ҳазрат Шоназаров билан келишиб қасд олиш мақсадида туҳмат уюштирадилар.

Ҳар уччала гувоҳ Шаҳри Мирзаев Ҳазратовга қўл ҳам теккизмаганлигини таъкидладилар. Қишлоқ қариялари, совхознинг шу ердаги активлари ҳам Ҳазратов «ўлган» куни ҳеч қандай ҳодиса рўй бермаганлигини айтишди.

—Ўғлингиз ўлган бўлса, нега қайғуриш, уни дафн этиш ўрнига районга чопдингиз!—деб савол беришди Ҳазрат Шоназаровга тўпланганлар. У эса ҳийласи амалга ошмаганидан оғзига сув олиб тураверди.

Шундан сўнг ака-ука Қурбон ва Жўра Шоназаровларнинг бормаган жойи, шикоят ёзмаган идораси қолмади. Район ва областдан борган комиссиялар ишни уларнинг фойдасига ҳал қилмагани учун уларнинг исм-фамилиялари ҳам Шаҳри Мирзаев қаторига тиркалиб, юқори ташкилотларга йўллайверилди. Ғузор районида чиқадиган «Янги ҳаёт» газетасида жамоатчиликни чалғитган, туҳматчилиги учун Қурбон Ҳазратов ва унинг отаси Ҳазрат Шоназаровларнинг бошлаб пўстаги қоқилган эди. Газета мухбири Э. Даминов, редактори Р. Бектов ҳам «порахўр»лар қаторига тиркалиб, ариза ёзилди. Шунингдек район прокуратурасининг терговчиси И. Юсупов, милиционер Қ. Жавлиев, район халқ маорифининг инспектори Ш. Номозов, райкомнинг масъул ходимлари, аризани текширишга борган мухбирларнинг ҳаммаси Шаҳри Мирзаевни қўллаб-қувватлаганликда, порахўрликда айбланди.

Жамоатчиликни беҳуда овора қилиб чалғитгани, соф виждонли кишиларга туҳмат қилгани учун Ҳазрат Шоназаров қилмишига яраша жазоланди. Одил суд уни 2 йил муддатга шартли равишда жазога тортди. Лекин Қурбон Ҳазратов бундан тўғри хулоса чиқариб олгани йўқ. Аксинча, шикоят уфқини кенгайтириб, бировларнинг номидан ҳам турли ташкилотларга шикоят ёзишни авж олдириб юборди. «Тирилган мурда»—Қурбон Ҳазратовнинг укаси Жўра Ҳазратов бутунлай бегона кишиларнинг номидан, ҳатто акасининг бешикда ётган болалари номидан ҳам ариза ёзиб, жамоатчиликни чалғитяпти, қанчадан-қанча масъул ходимларни беҳуда овора қилишда давом этяпти.

Шу кунларда «Оқработ» совхозининг Бошчарбоқ қишлоғига Ҳазратовларнинг шикоятини текшириш учун кунора комиссия келиб турибди.

Қашқадарёда «тирилган мурда» Қурбон Ҳазратовни танимаган, унинг номи чиққан туҳматчи эканлигини эшитмаган киши қолмаган эди. Эндиликда у шикоятбозлиги билан областдан ташқарига ҳам отнинг қашқасидай маълум бўлиб қолди. Қурбон Ҳазратов ва унинг укаси Ғузор районидаги Чапаев номли мактабнинг ўқитувчиси Жўра Ҳазратовлар ҳамқишлоқларига, райондаги соф виждонли кишилар шаънига доғ туширяпти. Яқинда Суворов номли саккиз йиллик мактабнинг коммунистлари ўз йиғилишларида туҳматчи Қурбон Ҳазратовни КПСС сафидан ўчиришга қарор қилдилар.

Кошки эди, туҳматчилар шулан тинчишса.

П. ГАДОЕ...
«Совет Ўзбекистони» мухб...

Андижон қаламкашлари ижодидан

Андижон адабиёт оламига Бобир, Нодира сингари атоқли сўз санъаткорларини олиб кирган. Ўзбек совет адабиётининг шаклланишидан тортиб, унинг шу кунги тараққиёт босқичига кўтарилишгача муносиб ҳисса қўшган қатор талантли адибларимизнинг таржимаи ҳоли шу шаҳар билан боғлиқдир.

Андижонда адабий ҳаракат шу кунларда айниқса қизғин эканлиги эътиборни тортади. Ёзувчилар союзининг область бўлими теварагига уюшган андижонлик ижодкорлар турли мавзуларда қалам тебратмоқдалар.

Қуйида Андижон қаламкашларининг ҳикоя ва шеърлари диққатингизга ҳавола қилинади.

ЯНГИ ҒАЗАЛЛАР

МУСТАЗОД

Кел, эй нафасинг иссиғига эл жами маътал,
Ўстиргучи кўклам,
Кўркам Ватаним, ҳуснига сен бер яна сайқал,
Айлаб яна кўркам,
Зийнатла жаҳон саҳнини турли ранг этиб фош,
Дерлар сени нақкош,
Тоғ чўққиларин қил Қуёшнинг нури-ла зарҳал,
Кўрсат ҳунаринг ҳам.
Ҳар лаҳза табиат димоғин айла муаттар,
Хуш бўй ила янсар,
Гулларни майин тебратакўр ел била ҳар гал,
Эсдир уни ҳардам.
Тоғу адир очсин чечагу бағри нўкарсин,
Тортсин киши қалбин,
Ҳар лоласи гўё қўлида кичкина машъал,
Тутсин уни бардам.
Инжу суви ювсин тозалаб япроғи чангин,
Яшнатгани рангин,
Ранг кўрмак ўсимликда зумуррадча мукаммал,
Гар истаса шабнам.
Гул байрамини қутла, гулинг айла поёндоз,
Халқим йўлига ёз,
Уз хонасини қилгуси гулшанга мубаддал,
Ким қутласа байрам.
Боқир дегай ўз қалби садосига жавобан,
Кўкламга хитобан;
Кўркам Ватаним ҳуснига сен бер яна сайқал,
Айлаб яна кўркам.

Омонулло ВАЛИХОНОВ.

АРЧА

Тик қоя бағрида ям-яшил арча,
Эгилмай ўсмоқда бўронларда ҳам.
Қутурса офат, сел қўрқмай заррача,
Ишонч-ла боқади ҳаётга бардам.

Не жафо кўрмади бу азиз боши,
Ранг кетмас юздан тортса-да алам.
Истардим ҳаётда шундай бардошли—
Сарғайиш билмаса инсон умри ҳам.

Мунаввар ТИЛЛАБОЕВА.

ҚИРДА

Дара тўла қўю-қўзига,
Утлаб юрар улар мириқиб.
Чўпон йигит дейди ўзига
Дам олайин бир оз тиниқиб,
Қирга чиқиб шу мақсад билан
Енбошлади бир учма тошга.
Ва кузатди: майсалар—гилам,
Сой — сеҳргар, тоғлар қуёшга—
Гиёҳлардан гулдаста тутиб,
Нозли қиздай майин жилмаяр.
Қуш галаси учар «гур» этиб,
Қий-қувига тўлар жилғалар.
Сурув ўтлар... Йигит қалбини
Аллалайди шу пайт бир туйғу.
Аста олиб белдан найини
Лабга босар зўр дард билан у.
Куй оқади, унда жамъул-жам
Она ернинг қайноқ севгиси,
Зилол сувнинг тиниқлиги ҳам
Қуш нағмаси, тоғ гулин иси.
Куй оқади, унда жамъул-жам,
Касб ғурури — зўр қалб ғурури,
Тоғдан юксак эътиқод, дид ҳам
Завқи дарё меҳнат сурури.
Куй оқади, куй қанотида
Парвоз этар қалб ва табассум.
Унинг тенгсиз ҳароратида
Эрир тоғлар сув бўлиб бир зум.
Эрийди тоғ, осмон ва қуёш,
Қалб эритса, эриркан жаҳон...
Пастда сурув ўтлайди ёввош,
Мана шундай дам олар чўпон.

Холдоржон ҚУРОНБОЕВ.

КЕЛТИРУР

Халққа ким содиқ бўлур, у олиҳиммат келтирур,
Ҳар табаррук томчи тер бир қадру қиммат келтирур,
Тоғу чўл кезганда ҳам у ноз-неъмат келтирур,
Яхши ахлоқу одоб инсонга ҳурмат келтирур,
Ҳам уруғ-аймоқ, маҳалла-кўйга раҳмат келтирур.

Тош асл бўлса, жавоҳир ном олур меҳнат билан,
Завқ-шавқ қўзғайди юз хил товланиб зийнат билан,
Уз ҳаётини безар инсон мудом санъат билан,
Тошга урганда пўлатни ўт чиқар ғайрат билан,
Ишдаги бардош, чидам зўр бахт-омад келтирур.

Рўзғор ободлигидир ҳар ўғил, кўз нури қиз,
Оила бозор улар бўлса, мозор уйлар усиз,
Ҳаммага фарзанд азиздир, одоби ундан азиз,
Парвариш топган ниҳолнинг меваси бўлғай лазиз,
Бўлса фарзанд эрка, ноқобил маломат келтирур!

Ким чиқарса яхши хулқ, одоб илмидан савод,
Унда бўлғай барқарор номус, виждон, эътиқод,
Ҳар тўсиқни мақсади йўлида у ошгай кушод,
Яхшилик дарёга қилганлар топар чўлдан мурод,
Тарбият топган дарахт, тупроқ даромад келтирур.

Утса яхши от билан ким, хонаси обод қолур,
Касб-ҳунардан ёдгор, ўлмайдиган ижод қолур,
Ени ундан халққа манзур бўлғувчи зурёд қолур,
Яхшилардан ёд, ёмондан дод ила фарёд қолур,
Бўлса ҳамхона ёмон, ҳар кун қиёмат келтирур.

Ёғмагай селлар каби кеч осмондан яхшилик,
Тарқалур ақлу адолатдан жаҳонга яхшилик,
Келса қўлдан айлангиз ҳар битта жонга яхшилик,
Келгуси авлод дегай: «Қолди фалондан яхшилик»,
Яхши ахлоқу одоб инсонга ҳурмат келтирур!

Ҳошимжон РАЗЗОҚОВ.

КУЙЛАСИН

(Қўшиқ).

Кел э булбул, кенг чаманга, сен ила ёр куйласин,
Чеҳраси ол қирмизи, гул юзли дилдор куйласин.

Чорласанг гул базмига бўлғай ғазалхон сен каби,
Ҳар неча сен бирла тонг отгунча бедор куйласин.

Куйламоқ пайти, иноқ, гул ҳар тараф, гул атридир,
Сенга жўр-ёр куйласин, гул бирла гулзор куйласин.

Уйноқи еллар каби ёр тўлғаниб, ноз айласин,
Куйласин, рақси билан гул барги, гулнор куйласин.

Хуш овоз авжи таралсин кенг адир, қирлар оша,
Толеин, бахтини Усмон, майли, такрор куйласин.

Усмонжон УМАРОВ.

ЧОРА

ҲАЖВИЯ

●

Оринқина, қотмадан келган бу кишининг турган-битгани ташвиш. Ўзи ёш бўлса ҳам, жонсаракликми ё адолат учун курашаверибми пешанасига эрта ажин тушган. Кунора у ё бу бўлимга кириб бирор ғовға чиқаради: «Книгторг»нинг месткоми бир машина апелсин обкелтирибди. Ана, ходимларга ғамхўрлик. Бизда-чи бизда...» дейди-да, лабини буриб қўяди.

—Ҳой, Но.. Но... Шукур ака,— жавоб қайтаради местком аъзоларидан бирортаси (У кишини орқаворотдан ношукур дейишаркан). Керак бўлса, биз ҳам обкелтиришимиз мумкин. Бунинг устига магазинда сероб

Ношукур барибир тинчимайди. Ўша одам «бас, бошим оғриб кетди» демагунча жанжалнинг тегирмонига сув қуяверади.

Мен бу ташкилотда янги одамман. Ношукурнинг уч-тўртта «концерти»ни кўрдим, холос. Ишхонадагилар тақдирга «тан» бериб кўникиб қолишибди. Лекин унинг қилиқлари менга малол келди. Эсимга бир муассасада ишлайдиган жанжалкаш танишим тушди. У ҳозир бунақа одатларини ташлаган. Очиғини айтсам вақти йўқ.

Бошлиқнинг олдига кирдим. Ношукур булбулдек сайраб ўтирибди:

—Бошқалардан қаерим кам. Нега менга путёвка тегмайди? Вақтида взносларини тўласам...

—Хўп, бу камчиликни янаги сафар тузатамиз.

Ношукур тинчимади. Қандай ишлаётгани, ишга ҳаммадан олдин келиб кейин кетаётганигача айтди. Сўнг чиқиб кетди.

—Ўрганиб қолганмиз, — деди бошлиқ эшик қарсиллаб ёпилгандан кейин,—хўп демасангиз ҳар соатда киради. Ҳали тинчигани йўқ. Месткомга, сўнг партком-га учрайди. Бермасак, уч ой бюллетенга чиқиб, жанжални авж олдиради.

—Баҳридан ўтмайсизми? — тўсатдан маслаҳат бердим.

—Нима? Энди судма-суд юришим қолувдими?

—Йўқ, жанжалнинг баҳридан демоқчи эдим.

Бошлиқнинг кўзи косасидан чиқиб кетай деди Стулини олдинга суриб «қандай» дегандай менга термулди.

—Осон. Эрта-индин месткомнинг ҳисоботи бўлади. Шунда Ношукурни месткомга аъзо қилиб қўясизлар. Вазифа тақсимлашда маиший секцияга бошлиқ этиб тайинлайсизлар.

—Қандоқ бўларкин?...

◆ ● ◆

Эрта-индин ҳам ўтди. Ношукур энди местком аъзоси. Маиший секция бошлиғи. Бир ҳафтадан кейин олдига кирдим.

—Куз охирлаяпти. Бир олма-полма обкелтиришни ҳам ўйлаяпсизларми? Анови қўшниларимиз ажойиб олма обкелтиришибди-да.

—Дарвоқе яхши эсимга солдингиз.—У календарнинг варағига «олма» деб ёзиб қўйди. Жилмоқчи бўлиб турувдимки, яна бир киши кирди.

—Мана ариза. Уч тонна кўмир олиб бермасангиз бўлмайди.

Бир неча кундан кейин деворий газетага редактор ахтарилди. Кўпчилик кенгашиб Ношукурни лозим топди. Бу орада ёрдам кассанинг раиси ишдан бўшаб кетди. Ўрнига Ношукур сайланди. Местком раиси аъзолик бадалларини йиғишни ҳам унга топширибди. Энди бирор киши у ёки бу нарса хусусида шикоят қилиб кирса, Ношукурни сочи тикка бўлади.

—Одамларга ҳайронман,—дейди, энсаси қотиб.

Муқимжон НИЕЗОВ.

ЧЕХОСЛОВАКИЯ КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

ПРАГА, 2 сентябрь. (ТАСС). ЧТК агентлигининг хабар беришича, 31 августда бу ерда Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг пленуми бўлиб ўтди. Пленум ишида республика Президенти Л. Свобода қатнашди.

Пленум мамлакатдаги ва партиядаги ҳозирги аҳвол масалаларини, партиянинг энг муҳим вазифаларини ва кадрлар масаласи хусусидаги таклифларни қараб чиқди.

Чехословакия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари А. Дубчек пленумда республика Президенти Л. Свободанинг ҳамда Чехословакия Компартияси Марказий Комитети ва ҳукумати вакилларининг КПСС ва Совет ҳукумати раҳбарлари билан олиб борган музокаралари тўғрисида ахборот берди.

А. Дубчек докладининг асосий қисми партиянинг бундан буёнги қиладиган ишларини белгилаб олишга бағишланди. Партиянинг бундан буёнги ишлари шу тарзда олиб борилиши керакки, бу ишлар Москва музокараларининг натижалари асосида мамлакатдаги вазиятни нормаллаштиришга ва январь пленумидан кейинги социалистик ўзгартиришлар сиёсатини, яъни Чехословакия Компартиясининг ҳаракат программасида баён этилган сиёсатни давом эттиришга ҳамжиҳатлик билан киришиш имконини берадиган бўлсин.

Москвадаги музокараларда қабул қилинган қоидаларни бажариш, жумладан, барча давлат, партия ва жамоат органларининг ўз вазифаларини бажаришини таъминлаш, уларнинг обрўсини тиклаш, армия ва хавфсизлик органларини кучайтириш, ички ишлар министрлиги раҳбарлигини мустаҳкамлаш, бу ишларнинг ҳаммасини социалистик қонунчиликка изчиллик билан риоя қилинган шароитда бажариш — бевосита вазифа ана шулардан иборат.

Социалистик принципларга зид бўлиб тушувчи сиёсий ташкилотларнинг фаолиятига ҳамда миллий фронтдан ташқарида сиёсий партиялар вужудга келтириш йўлидаги уринишларга қонуний воситалар билан тўсқинлик қилиш лозим. Сиёсий система бундан буён ҳам актив миллий фронт негизида қурила беради, миллий фронтнинг сиёсий роли 1968 йил январига қадар бўлганидек расмиятчиликдан иборат бўлмаслиги керак.

Чехословакия Социалистик Республикаси халқаро сиёсатда социалистик мамлакатлар билан ҳозирги муносабатларни давом эттира беради, шартномалардан келиб чиқувчи ўз мажбуриятларини изчиллик билан бажара беради. Биз Варшава Шартномаси иттифоқини доимий иттифоқ деб биламиз ва бетарафлик тўғрисидаги талабларга қатъиян қарши чиқамиз, чунки бетарафлик ҳозирги дунёда халқларимизнинг манфаатларини, социалистик ривожланиш манфаатларини таъминлай олмайди, деди докладчи.

Беш социалистик мамлакат қўшинларининг Чехословакияда турганлигига боғлиқ масалаларга келганда шуни айтиш керакки, бу қўшинларни республикамиз территориясидан аста-секин ва батамом олиб чиқиб кетиш масаласини ҳал қилиш вақтида уларни босқичма-босқич олиб чиқиб кетилади, деган шарт-шароитга амал қилинади, деди А. Дубчек. Бу босқичларнинг биринчиси бошлаб юборилди. Бу босқичда қўшинлар шаҳарлардан ва аҳоли яшайдиган бошқа жойлардан махсус ажратилган жойларга олиб чиқилади. Чехословакия органлари аҳволни мустаҳкам таъминлаган ва социалистик тузумни муҳофаза қилиш таъмин этилган жойларнинг ҳаммасида ана шу босқич амалга оширилади.

Бизнинг партиямиз ва республика ҳукумати ўз мавқеини яна тиклаб олмоқ, ўз олдиларида турган вазифалар даражасида, мамлакатимиз халқи ва халқаро коммунистик ҳаракат олдидаги ўз масъулияти даражасида иш юргизмоқ учун ҳамма чораларни кўришлари лозим, деб таъкидлади докладчи. Биз партиямиз ва халқимизнинг бирлиги сақланиб қолди, шу асосдагина мамлакатимизда социализмни янада ривожлантириш мумкин бўлади, деган эътиқодга амал қиламиз. Биз халқларимизнинг онгида ва дилида коммунистлар раҳбар сиёсий куч бўлиб қолишини истайдиган бўлсак, ҳар қандай шароитда ҳам бу асоснинг бузилишига йўл қўймаслигимиз лозим.

А. Дубчек ўз докладининг пировардида, сўнгра пленумдаги музокара якунида ҳам қуйидаги асосий фикрларни алоҳида таъкидлаб ўтди:

Москвадаги музокаралар янги, анча қулай вазиятни вужудга келтирдики, бутун партиянинг сиёсий позициясини ана шу вазиятга изчиллик билан мослаштириб олиб бормоқ керак. Мамлакатимизни осойишта ривожлантирмоқ учун, январь пленумидан кейинги йўлни давом эттириш имкониятини таъминламоқ учун ва ҳаракат программасини тўғри, амалда синаб кўрилган тарзда бажармоқ учун бундан бошқа йўл йўқ.

Январь пленумидан кейинги сиёсат асосида, шу сиёсатни амалга ошириш вақтида аввалги хатоларга йўл қўймаслик негизида вужудга келтирилган партиянинг бирлигига ҳозир кўп нарса боғлиқ бўлиб турибди.

Биз ҳозирги бениҳоя оғир шароитда ҳам партиямизнинг ана шу сиёсати барча социалистик ва илғор кучлар ғоявий иттифоқининг таркибий, ижодий, узвий қисми бўлиб қолишига ҳаракат қилаверамиз. Биз — интернационалистлармиз ва шундай бўлиб қоламиз. Биз барча коммунистик ва ишчи партиялар билан ҳамкорлик қилиш тарафдоримиз, биз ўзимизнинг социалистик мамлакатлар ҳамдўстлигининг аъзоси эканлигимизни ҳамда барча иттифоқчилик мажбуриятларига содиқлигимизни таъкидлаймиз.

Иккала қардош халқимиз — чехлар билан словакларнинг ва Чехословакия Социалистик Республикасидаги барча миллатларнинг бирлигини мустаҳкамлаш ватанимиз халқи бирлигининг гаровидир. Шу сабабли биз Чехословакия Социалистик Республикасини давлат-ҳуқуқий федератив тузилишини ўз сиёсатимизнинг энг асосий вазифаларидан бири деб биламиз, партиянинг январь пленумидан кейинги бутун сиёсатини рўёбга чиқариш ана шу вазифани тезроқ ҳал этишга боғлиқ. Ана шу вазифани бажаришни таъминлашга доир ишларнинг ҳаммасини ўз вақтида ўтказиш зарур.

Чехословакия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ишчиларга, деҳқонларга, хизмат кўрсатиш савдо-сотиқ ва транспорт соҳасидаги ходимларга мурожаат қилиб, уларни гражданларнинг нормал кундалик ҳаётини таъминлашга ёрдам бериш учун бутун кучларини сарфлашга даъват қилди. У ҳамма жойда интизомни мустаҳкамлашга, партия, миллий фронт, ҳукумат ва хўжалик раҳбарлигининг олий органлари сарфлаётган куч-ғайратларини қўллаб-қувватлашга чақирди.

Республика Президенти Л. Свобода Москвадаги музокаралар қандай ўтганлиги тўғрисида Марказий Комитетга ҳисобот берди. Музокаралар менинг ташаббусим билан ўтказилди ва Чехословакиянинг олий конституцион арбоби сифатида мен шу ташаббус билан чиқдим, деб таъкидлади у. Партия билан давлатнинг раҳбар органлари яна ишлай бошлади. Шаҳарлардаги аҳвол нормал изга тушмоқда, деди Л. Свобода. Биз январь пленумидан кейин бошланган сиёсатни давом эттирамиз. Ҳозирги вазиятдан чиқишнинг қийин ва мураккаб, лекин шундай бўлса ҳам реал йўли очилмоқда. Бу йўл келажак учун ижобий истиқболлар яратиб бериши мумкин.

Январь пленумидан кейинги тараққиёт программаси, деб таъкидлади Свобода, социалистик ватанимиз ҳаётига киритган ҳамма ижобий фазилатлар билан бирга бизнинг бош йўлимиз бўлиб турибди ва партиямиз бутан халқимизнинг хоҳиш-иродасига биноан бу программа бизнинг бош йўлимиз бўлиб қолиши лозим. Модомики шундай экан, партиямизнинг амалий сиёсий фаолияти ўтган ойларда бизни бўшаштириб қўйган ҳамда социалистик тузумимизга хайрихоҳ бўлмаган ёки душман бўлган кучларга ва тенденцияларга йўл очиб берган нуқсонлардан ва хатолардан холи бўлмоғи керак.

Чехословакия Компартияси Марказий Комитети Президиумининг аъзоси И. Смрковский Москва музокараларида қабул қилинган қарорлар билан Чехословакия Компартияси Марказий Комитети Пленумини муфассал таништирди.

Музокаралар давомида партиянинг январь пленумидан кейинги сиёсати негизларини ва бу сиёсатни амалга оширишни шубҳа остида қолдирган айрим нутқлар, шунингдек ҳозирги вазият экстремистик сиёсий позициялардан туриб баҳоланган нутқлар қораланди. Ҳозирги вазиятни шундай баҳолаш Москва музокараларининг натижаларини бузишга, бинобарин эса халқнинг ҳаётий манфаатларини хавф остида қолдирувчи масъулиятсизларча авантюристик сиёсатга олиб келиши мумкин бўлур эди.

Муҳокама жараёнида бутун Марказий Комитет ва ҳозир бўлган ўртоқларнинг ҳаммаси Чехословакия Социалистик Республикасининг иқтисодий ва сиёсий турмуши мумкин қадар тезроқ нормал изга тушмоғи учун Москва музокараларида, шунингдек Тисса бўйидаги Чиерна ва Братиславадаги музокаралардан келиб чиқувчи вазифаларни бажаришга тайёр эканликлари изҳор қилинди.

Чехословакия Компартияси Марказий Комитетининг пленуми шубҳа-гумон муҳитини ва асоссиз айблар қўйишни, ғулғулани авж олдиришни партия бирлигига жиддий хавф солувчи бир нарса, деб қоралади. Партия халқ бахт-саодатини кўзлаб қилинадиган ишларни ва ўзининг интернационал мажбуриятларини бажаришни ҳамма учун нохуш бўлган аҳволдан қутилишнинг бирдан-бир иложи ва бирдан-бир йўли деб билади.

Чехословакия Компартияси Марказий Комитетининг пленуми мажлиси охирида бир овоздан бир неча қарорлар қабул қилди.

Москва музокараларининг якунлари тўғрисидаги қарорда Чехословакия Компартияси Марказий Комитетининг пленуми Москвадаги музокараларда Чехословакия Компартияси Марказий Комитетининг Президиуми тутган позицияни маъқуллади.

Пленум барча активларни ҳамда Марказий Комитет билан Марказий контроль-ревизия комиссиясининг аъзоларини ва уларнинг органларини ўзларининг сиёсий ишларида ана шу музокараларнинг хулосаларига изчиллик билан амал қилишни топширди, чунки бу хулосалар Чехословакия Социалистик Республикасидаги аҳволни ҳамда Варшава Шартномасидаги беш социалистик давлат билан мавжуд муносабатларни аста-секин нормаллаштиришнинг шартидир.

Чехословакия Компартияси Марказий Комитетининг пленуми фавқулодда XIV съездни 9 сентябрда чақириш муддатини бекор қилувчи қарорни ҳам қабул қилди.

Раҳбар партия органларидаги кадрларни ўзгартириш тўғрисида қарор қабул қилинди. Область партия комитетларининг, Чехословакия Компартияси Марказий Комитети Президиуми ва Словакия Компартияси Марказий Комитетининг таклифларига биноан Чехословакия Компартияси Марказий Комитети 7 ўртоқни Марказий Комитет аъзолигига кандидатлар қаторидан Марказий Комитет аъзолигига ўтказди ва 80 ўртоқни Чехословакия Компартияси Марказий Комитети составига киритди. Чехословакия Компартиясининг Марказий контроль-ревизия комиссияси ҳам худди шу тартибда ташкилий ўзгаришлар қилди.

Чехословакия Компартиясининг Марказий Комитети Чехословакия Компартияси Марказий Комитети Президиумининг аъзоси О. Швестни «Руде Право» газетасининг бош редактори вазифасидан озод қилиб, унга бундан буён Чехословакия Компартияси Марказий Комитетининг ҳафталик органи — «Трибуна»га раҳбарлик қилишни топширди. Чехословакия Компартияси Марказий Комитетининг пленуми Д. Кольдерни Чехословакия Компартияси Марказий Комитети Президиумининг аъзоси ва Марказий Комитет секретари вазифаларидан озод қилди, у давлат органларига ишга юборилади.

Пленум Э. Ригонинг Чехословакия Компартияси Марказий Комитети Президиумининг аъзоси вазифасидан озод қилиш тўғрисидаги илтимосини, шунингдек Ф. Кригелнинг Чехословакия Компартияси Марказий Комитети Президиумининг аъзоси ва миллий фронт Марказий Комитетининг раиси вазифаларидан озод қилиш тўғрисидаги илтимосини қондирди.

Пленум А. Капекнинг Чехословакия Компартияси Марказий Комитети Президиумининг аъзолигига кандидатлик вазифасидан озод қилиш тўғрисидаги илтимосини қондирди. Сўнгра пленум Ч. Цисаржнинг илтимосини қондириб, уни Чехословакия Компартияси Марказий Комитети секретариатининг аъзоси ва Марказий Комитет секретари вазифаларидан озод қилди.

Шундан кейин Чехословакия Компартияси Марказий Комитетининг пленуми яширин овозга қўйиш йўли билан Чехословакия Компартияси Марказий Комитети Президиумининг янги аъзоларини ва аъзоликка кандидатларини, Чехословакия Компартияси Марказий Комитети секретариатининг янги аъзоларини ва Марказий Комитет секретарларини сайлади.

Чехословакия Компартиясининг Марказий Комитети миллий фронт Марказий Комитетининг раиси лавозимига Э. Эрбанни таклиф қилиб, айни маҳалда уни Чехословакия Компартияси Марказий Комитети секретариатининг аъзоси вазифасидан озод қилди.

Чехословакия Социалистик Республикасининг Президенти Л. Свобода Чехословакия Компартияси Марказий Комитети Президиумининг фахрий аъзоси қилиб сайланди ва унга президиум аъзосига хос ҳамма ҳуқуқлар берилди.

Ҳозирги вақтда Чехословакия Компартияси Марказий Комитетининг Президиуми қуйидагилардан иборат: А. Дубчек, В. Биляк, О. Черник, Э. Эрбан, Л. Грдинова, Я. Гетеш, Г. Гусак, В. Кабрна, З. Млинарж, В. Нойберт, Я. Пиллер, И. Пинкава, Ш. Садовский, В. Славик, И. Смрковский, Л. Свобода, В. Шимечек, Б. Шимон, И. Шпачек, А. Тяжкий ва И. Зрак.

Ф. Барбирек, Е. Ленарт, К. Полачек Чехословакия Компартияси Марказий Комитети Президиумининг аъзолигига кандидатлардир.

О. Воленик билан Ш. Садовский Чехословакия Компартияси Марказий Комитети секретариатининг аъзолари вазифасидан озод қилинди.

И. Шпачек, Л. Ковальчик, Шимолий Моравия область партия комитетининг биринчи секретари И. Секера Чехословакия Компартияси Марказий Комитети секретариатига қўшимча равишда сайланди.

Чехословакия Компартияси Жанубий Моравия область комитетининг секретари И. Шпачек Чехословакия Компартияси Марказий Комитетининг секретари қилиб сайланди.

И. Секера «Руде Право» газетасининг бош редактори қилиб сайланди.

ЭРОНДА ЗИЛЗИЛА

ТЕҲРОН. 2 сентябрь. (ТАСС). Кеча ва аввалги куни бир неча марта қаттиқ ер қимирлаб, Хуросон вилоятини (Эроннинг шарқий қисми) ларзага келтирди. Эроннинг расмий манбаларидан олинган маълумотларга қараганда, зилзила натижасида саккиз мингга яқин киши ҳалок бўлган, 2500 дан кўпроқ киши жароҳатланган ва 100 мингга яқин киши бошпанасиз қолган. Каҳ қишлоғи тамомила вайрон бўлган. Хонобод шаҳри, шунингдек бошқа шаҳарлар ва қишлоқлар жуда кўп шикастланган. Зилзила бўлган районда ўтказилаётган қутқариш ишларида авиация ҳам қатнашмоқда.

Эрон бош министри Амир Аббос Ҳувайдо зилзила бўлган районга учиб кетди.

ВДР. Суратда: Вьетнам халқ армиясининг зенитчилари томонидан уриб туширилган Американинг учмингинчи самолётининг қолдиқлари ёнида.

ВИА—ТАСС фотоси.

«ПАХТАКОР» ЮТҚАЗДИ

ФУТБОЛ

«Пахтакор» мамлакат биринчилигининг навбатдаги турида яна мағлубиятга учради. Тошкентлик футболчилар бу гал пойтахтда Марказий Армия спорт клуби футболчиларига 1:3 ҳисобида ютқазишди. 75 минутгача мухлислар дурангга умид боғлаб туришганди. Биринчи бўлимда армиячилар киритган тўпга пахтакорчилар иккинчи таймнинг 26 минутида жавоб қайтаришди. Эркин Абдураимовнинг кучли зарбаси Ю. Пшеничниковни доғда қолдирди. Лекин учрашувнинг сўнгги 10 минутида мезбонлар ҳужумни кучайтиришди ва кетма-кет икки марта муваффақиятга эришишди. Иккала тўпни ҳам Поликарпов киритди.

«Пахтакор»нинг сўнгги ўринга тушиб қолмаслигининг боиси унинг кетида келаётган командалар ҳам кетма-кет ютқазаётганлигидадир. Бир кун аввал қозоқ футболчилари пойтахт динамочиларига 0:1 ҳисобида ютқазиб икки очкодан маҳрум бўлишди. Турнир жадвалининг сўнгги ўрнида қолиб келаётган «А» класси дебютантлари Кировободнинг «Динамо» коллективи Одессада «Черноморец»дан йирик — 0:4 ҳисобида мағлубиятга учради.

Мамлакат чемпионлари — украин футболчилари Москвада клубдошларидан енгилганидан кейин кетма-кет икки марта ғалаба қозониб, аҳволларини янада яхшилаб олишди. Бу гал улар «Нефтчи»ни 3:0 ҳисобида ютишди.

Шу турда бир неча команда биринчи давра аламини олди. Донецкнинг «Шахтёр», Минскнинг «Динамо» командалари рақиблари билан орани очиқ қилдилар. «Шахтёр» «Зенит»дан, «Динамо» «Заря»дан худди биринчи даврадаги ҳисоб билан мағлубият аламини олди. Ленинградда бўлган учрашув «Шахтёр» фойдасига 2:0, Минскдаги учрашув «Динамо» фойдасига 2:1 ҳисобида тугади. Москва билан Кутаиси автозаводчилари бахси натижасиз дуранг бўлиб тугади. Куйбишевнинг «Крылья Советов» командаси ўз майдонида Ростов армиячилари дарвозасига бир тўп киритиб икки очко олди.

Ҳ. НОСИРОВ.

ҚИЗИҚ ҲАНГОМАЛАР

«ЯШАШ» УЧУН ШАРОИТНИ ЯХШИЛАШ МАҚСАДИДА

Чилининг Маульин шаҳридаги турма биноси жуда ҳам харобалашиб қолган эди. Шунда турманинг «доимий меҳмонлари» жамоат ишлари министри Серхио Оссага турманинг янги биносини қуриш учун ўз жамғармаларини таклиф қилишди. Министр бу таклифни зўр мамнуният билан қабул қилди. У, министрлик маҳбусларнинг жамғармаларига 10 минг эскудо (1 доллар 7,6 эскудога тўғри келади) қўшишга тайёр, деб айтди.

КАБУТАРЛАР ШУБҲАЛИ БЎЛМАЙ ҚОЛДИ

Ғарбий Германиядаги Бавария области маъмурлари 1938 йилдаги қонунни бекор қилдилар. Бу қонунга биноан кабутар сақловчи кишилар «ўзларининг қушчалари давлатнинг буюк манфаатларига ёки қуролли кучлар олий қўмондонлигининг хавфсизлигига зарар келтирадиган мақсадларда фойдаланилмаслиги» тўғрисида қасамёд қилишлари лозим эди. Маъмурлар қабул қилган қарорда «ҳозир алоқанинг шунчалик мукаммал системалари мавжудки, жосуслик мақсадларида кабутарлардан фойдаланиш учун сира ҳам ҳожат қолмади» дейилади.

БУНИСИГА НИМА ДЕЙСИЗ!

Шу йил февраль ойида Франциянинг Ницце шаҳрида ўғирланган «Мерседес спорт» маркали автомобиль Интерпол (Халқаро жиноят қидирувчи полиция ташкилоти) айғоқчилари томонидан... Мексика пойтахтида топилди. Ҳозир полициячилар ўғрилар машинани Атлантик океан орқали сездирмасдан қандай олиб ўтишдикин, деб бош қотиришяпти.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

РАДИО БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 — Концерт, 9.30 — Б. Зейдман. Хоразм куйларидан квартет. 9.50 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун (тож). 10.10 — Ф. Легар. Оркестр учун ёзилган фантазия. 11.15 — «Депутат ва ҳаёт». 11.25 — Енгил куйлар. 12.15 — Музикали танаффус. 13.30 — Лирик концерт (рус.). 16.10 — Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий лирикаси. 16.50 — «Правда» газетасининг обзори. 17.00 — «Гектор Берлиоз» (музикали ҳикоя). 18.00 — «Ленин ва миллий сиёсат» (рус.). 18.10 — «Етти баҳодир» кинофильми ҳақида (рус.). 18.40 — Спорт (рус.). 19.20 — Қозоқ куйлари. 20.00 — «Индустрлашган Ўзбекистон» (радиожурнал). 20.30 — Концерт (саноат ходимлари учун). 21.00 — Халқаро мавзуларда суҳбат. 21.10 — Концерт (пахтакорлар учун). 22.20 — «Ялла» концерти. 22.40 — Поэзия радиокутубхонаси. 23.15 — Концерт (ғаллакорларнинг талабига мувофиқ).

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.55 — Кўрсатишлар программаси. 19.00 — Телеянгиликлар (рус тилида).

Ўзбек тилида: 19.10 — Қардош республикалар санъат усталари. Саид Рустамов. 19.50 — Телеянгиликлар.

20.00 дан — Москва кўрсатади.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

18.55 — Кўрсатишлар программаси.

Рус тилида: 19.00 — Кинофильм (болалар учун). 19.35 — Сатирик миниатюралар (телефильм). 20.00 — Поэзия сатрлари. 20.20 — Эстрада қўшиқлари.

Ўзбек тилида 21.00 — Ўзбек адабиёти ва санъатининг Тожикистонда бўладиган декадаси олдидан. Дўстлар тароназси. 21.20 — Фарғона янги қурилишлари. 21.35 — Концерт. 22.15 — Беҳуда ўтган ҳаёт (бадиий фильм).

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Қилич ва қалқон (1 ва 2-серия) «ЧАЙКА», «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК», «МОСКВА», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Зарба! Яна зарба! — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун)

ЁЗГИ БИНОДА

(кеч соат 8 ва 9-45 минутда бошланади)

Қилич ва қалқон — «ФЕСТИВАЛЬ».

Катта оқ минора — «ХИВА».

Менинг ҳаётимсан — НАВОИЙ номли.

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги
ЎЛКА МЕДИЦИНА ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ
лабораториялар бўйича вакант вазифаларда ишлаш учун

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

клиник гастроэнтерология — кичик илмий ходим; **экспериментал гастроэнтерология** — мудир, катта илмий ходим (камида 5 йил иш стажига эга бўлган медицина фанлари доктори, кандидати) — 2, кичик илмий ходим — 2; **клиник биохимия** — мудир (камида 5 йил иш стажи бўлган медицина фанлари доктори, кандидати), кичик илмий ходим; **ошқозон-ичак касалликлари диетотерапияси** — мудир (камида 5 йил иш стажи бўлган медицина фанлари доктори, кандидати), кичик илмий ходим — 2, **ошқозон-ичак тракти патогистологияси** — катта (камида 5 йил иш стажи бўлган медицина фанлари доктори, кандидати) ва кичик илмий ходим, **клиник эндокринология** — катта илмий ходим (камида 5 йил иш стажи бўлган медицина фанлари доктори, кандидати) ва кичик илмий ходим — 2, **экспериментал эндокринология** — мудир (камида 5 йил иш стажи бўлган медицина фанлари доктори, кандидати) ва кичик илмий ходим; **радиацион эндокринология** — мудир (камида 5 йил иш стажи бўлган медицина фанлари доктори ва кандидати), кичик илмий ходим — 3; **эндокрин безн клиник биохимияси** — мудир, катта илмий ходим (камида 5 йил иш стажи бўлган медицина фанлари доктори, кандидати), кичик илмий ходим — 3; **эндокрин безн морфологияси** — мудир (камида 5 йил иш стажи бўлган медицина фанлари доктори, кандидати), кичик илмий ходим — 3; **клиник фармакотерапия** — катта илмий ходим (камида 5 йил иш стажи бўлган медицина фанлари доктори, кандидати), кичик илмий ходим; **экспериментал фармакотерапия** — мудир (камида 5 йил иш стажи бўлган медицина фанлари доктори, кандидати) кичик илмий ходим; **фармакогистохимия билан фармакобиохимия** — мудир (камида 5 йил иш стажи бўлган медицина фанлари доктори, кандидати), кичик илмий ходим.

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.
Адреси: Тошкент шаҳар. Новогородская кўчаси, 28-уй.

САНЪАТ САРОЙИДА
икки серияли кенг экранли янги
«ҚИЛИЧ ВА ҚАЛҚОН»
бадиий фильми намойиш қилинмоқда
I-серия — «ИХТИЁР ЎЗИМДАМАС».
II-серия — «ЯШАМОҚ КЕРАК».
Вадим Кожевниковнинг шу номли романи асосида.
«Мосфильм» киностудияси маҳсулоти.
Сеанслар эрталаб соат 11 ва кеч 9 да бошланади.
Билетлар сотилмоқда.
Справкалар учун телефон номерлари: 4-21-74, 4-20-34.

Андижон сув омбори қурилиш бошқармаси
«АНДИЖАНГИДРОСТРОЙ»ГА
бош маркшейдер, катта инженер-топографлар, катта прораб ва прораб лавозимига малакали инженер-гидротехниклар, ишлаб чиқариш-техника бўлими ҳамда бошқарма меҳнат ва маош бўлими бошлиғи, инженер электриклар ва катта бухгалтерлар, ғишт терувчилар, арматурачи ва бетончилар
КЕРАК
Ишга қабул қилинганлар турар жой билан таъминланади. Маошига қўшимча 1.30 район коэффициенти қўшиб берилади.
Мурожаат учун адрес: Ўзбекистон ССР, Андижон области Қўрғонтепа районн, «Андижангидрострой» бошқармаси (поезд билан «Хонобод» станциясигача борилади).

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
4 сентябрда
М. ҚОРИ-ЁҚУБОВ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ ВА ЭСТРАДА АРТИСТЛАРИНИНГ
КОНЦЕРТИ
Концертда Фахриддин УМАРОВ, Комилжон БАРАТОВ, Ойхон ЁҚУБОВА, Равшан МЎМИНОВА, Мунаввар АКРАМОВА, Ўзбек халқ чолғу ансамбли қатнашадилар.
Ансамблнинг бадиий раҳбари — Абдураҳим МУҲАМЕДОВ.
Концерт кеч соат 8 яримда бошланади.
Билетлар концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан, район кассаларида 12 дан сотилади.

Гражданлар диққатига!
1 сентябрдан
марказий, республика, чет эл газета ва журналларига, шунингдек область, шаҳар, район газеталарига
ОБУНА ҚИЛИШ БОШЛАНДИ.
Ўз вақтида обуна бўлишингизни сўраймиз.
Ўзбекистон ССР Алоқа министрлиги «Союзпечать» бошқармаси.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги коллегияси ва хизматчилар коллективи Тошкент область қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи

Илья Андреевич
ЛИНИНГ

бевақт вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оиласига чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент область партия комитети ва область ижроия комитети область партия комитети аъзоси, меҳнаткашлар депутатлари область Совети ижроия комитети аъзоси, область қишлоқ хўжалик бошқармаси бошлиғи

Илья Андреевич
ЛИНИНГ

бевақт вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдирадилар ва марҳумнинг оиласи ҳамда қариндошларига таъзия изҳор қиладилар.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган Центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

БИЗНИНГ АДРЕС ВА ТЕЛЕФОНЛАР: ТОШКЕНТ, «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ № 26. Редактор — В36545. Редактор ўринбосарлари — В37914, В39323. Масъул секретарь — В34455. Масъул секретарь ўринбосарлари — В37243. Партия турмуши — В33469. Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш — В31218. Халқаро ҳаёт — В37604. Коммунистик тарбия — В31455. Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — В34780. Совет қурилиши — В33258. Қишлоқ хўжалик — В37604. Адабиёт ва санъат — В32036, В37221. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — В34451. Маҳаллий ахборот ва спорт — В32347. Оммавий ишлар ва хатлар — В38679, В33553. Иллюстрация — В34524. Стенографистка — В37343. Корректура — В37162. Эълонлар — В38142. Коммутатор — В30249, В30250, В30251, В30252, В30253, В30254, В30255, В30256, В30257, В30258. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: Андижон 48—85, Бухоро 31—41, Қарши 22—83, Нукус 42—62, Самарқанд 31—972, Термиз 23—27, Фарғона 41—88, Урганч 34—55.

Б. № — 207. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64633. Р.08693.